

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA
12. — 18. oktobris

«Sīlukalna gundegas» audzē ķirbjus un realizē projektus

Riesni apaļveideri, omulīgi dzeltenvaidži ar zaļām cepurēm, svītraini, gludi un rievaini, iegareni un bumbiņveida, — kādas formas un krāsas tik dabas māte nav piešķirusi saviem lolojumiem — vitamīnu un citu derīgu vielu pārbagātajiem ķirbjiem. Aktīvās Riebiņu novada Sīlukalna meitenes, dāmas un kundzītes cienījamajos gados, kas visas kopā apvienojušās dāmu klubīnā «Sīlukalna gundegas», jau agrā pavasarī pirka gan parastu, gan eksotisku ķirbju sēklas ar konkrētu vēlmi, — tās iesēt, vērot, kas izaugs un rudenī iegūto ķirbju ražu izlikt izstādē. Tāpēc jau kopš 5. oktobra Sīlukalna kultūras nama mazā zālīte pilna ar «saules bērniem» — ķirbjiem.

Kā informēja kultūras nama direktore Anita Upeniece, kas ir arī dāmu klubiņa vadītāja, vairāku šķirņu ķirbjus izaudzējusi Dzintra Vaivode. Sevišķi lieli milži pavekušies Marutas Bečas dārzā. Bet izstādē skatāmi arī pārējo audzētāju — Anitas Liepiņas, Vilmas Aizpurvītes, Ritas Eriņas, Aijas Daideres ķirbji. Izstādes noslēgumā paredzēts no ķirbjiem izspiest sulu, sagatavot to arī dažādām piedevām un kopīgi degustēt, bet sēklas atdāvināt katram, kas vien to vēlēšies. Klubiņa dalībnieces iecienījušas ķirbju ēdienus, zina daudz receptu.

«Sīlukalna gundegas» darbojas aktīvi un radoši, organizējušas daudz un dažādus pasākumus. Jau pašlaik klubiņš gatavojas Mārtiņdienas svinēšanai novembrī. Uz šo pasākumu tiks aicinātas visas Riebiņu novada sabiedriskās organizācijas. Anita Upeniece stāstīja, ka šonedēļ pagastā ciemosies arī LTV1 «Panorāma», kas gatavos sižetu par Kopienu iniciatīvu fonda projektiem, ko realizē pensionāru klubiņš «Zilais lakatiņš» programmā «Atbalsts kopienu centriem» un dāmu klubiņš «Sīlukalna gundegas» programmā «Kopā ar ģimeni».

● Ķirbju izstāde Sīlukalna kultūras namā.

Pensionāri savu projektu jau realizējuši, tā rezultātā iekārtotas organizācijas telpas, sagādātas mēbeles, sadzīves tehnika, mūzikas instrumenti. Dāmu klubiņš realizējis projekta pirmo kārtu, veikts

telpu remonts, kur tiks izveidots ģimeņu centrs. Projekta otrajā kārtā tajā tiks uzstādīta datortehnika, sagādātas mēbeles, iekārtots bērnu stūritis.

L.Rancāne

ZIŅAS

Ekonomikas ministra vizīte Līvānos

Šodien, 9. oktobrī, Līvānos darbavīzītē ieradīs LR ekonomikas ministrs Artis Kampars. Kā informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva, plānots, ka no plkst. 13.00 līdz 13.30 ekonomikas ministrs apmeklēs optisko šķiedru ražošanas uzņēmumu SIA «Z-Light» kur iepazīsies ar uzņēmuma darbību, bet no 13.40 līdz 15.00 Līvānu Inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā tiksies ar Līvānu novada domes deputātiem, domes vadību un uzņēmējiem.

Inovāciju centra apmeklējuma laikā ministrs gūs plašāku informāciju par Līvānu novadu un tā ekonomisko situāciju, ES struktūrfondu līdzekļu piesaisti novadam, Inženiertehnoloģiju un inovāciju centra darbību, kā arī diskutēs ar pašvaldības pārstāvjiem un uzņēmējiem.

Sumināti LU Fonda stipendijas «Ceļamaize 2009» 90 ieguvēji

Latvijas Universitātei (LU) veltītajā 90. gadadienas svinīgajā Senāta sēdē LU Fonds sveica sociālās stipendijas «Ceļamaize 2009» ieguvējus — izcilākos un sabiedriski aktīvākos LU 1. kursa 90 studentus, nākamos liderus, ziņo Laine Vose, LU Fonda komunikāciju speciāliste. Stipendiatu sveica LU rektors Mārcis Auziņš un LU Fonda valdes priekšsēdētājs Ivars Lācis, pasniedzot goda rakstus un svētku piemiņas veltes.

90 «Ceļamaizes» stipendiāti ir tie īpašie, kas stipendiju ieguvuši LU 90. jubilejas gadā. Kampanija tika atklāta šī gada februārī, kad 12. klases jaunieši pieteicās stipendijai, iesniedzot dokumentus, kas apliecina viņu labās sekmes, sabiedrisko aktivitāti un nepietiekamo finansiālo stāvokli studijām. Pēc divām kārtām un intervijām klātienē tika noskaidroti tie 90 jaunieši, kas ir cienīgi saņemt stipendiju.

Stipendijas apjoms ir Ls 1800 gadā, ar tās palīdzību studentiem ir iespēja segt mācību maksu vai izlietot ikdienas tērpiem, saņemot stipendiju katru mēnesi 10 akadēmisko mēnešu garumā.

Stipendiāti pārstāv visus Latvijas rajonus. No Preiļiem stipendiju «Ceļamaize 2009» Latvijas Universitātes 90. gadadienā ir ieguvušas — **Santa Dakule** (Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvente, uzsākusi studijas LU Sociālo Zinātņu fakultātē) un **Dace Puncule** (Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvente, uzsākusi studijas LU Pedagoģijas un Psiholoģijas fakultātē), kā arī **Dace Utināne** no Līvāniem (Līvānu 1. vidusskolas absolvente, uzsākusi studijas LU Sociālo Zinātņu fakultātē).

Mūs visus gaida kārtējais nodokļu paaugstinājums!

Valdība ir vienojusies par plašām nodokļu politikas izmaiņām, liecina vakar publicētais valdības 3. oktobra ārkārtas sēdes protokols.

Valdība ir atbalstījusi Finanšu ministrijas iesniegtos priekšlikumus nodokļu ieņēmumu bāzes paplašināšanai, kas paredz vairākus grozījumus likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli». Tā ar 2010. gada 1. janvāri tiek plānots paplašināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāzi, iekļaujot tajā kapitāla ienākumus, bet saņemtās dividendes ar nodokli plānots aplikt, sākot ar 2010. gadu, piemērojot nodokļa likmi 10%.

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli plānots aplikt ienākumus no augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, piemērojot nodokļa likmi 10%. Valdība arī nolēmusi samazināt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo summu no 4000 līdz 2000 latiem gadā par ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas.

Valdības plānos ir paaugstināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi līdz 23% pašnodarbinātajiem saimnieciskās darbības veicējiem.

Attaisnoto izdevumu nomu ieguldījumiem pen-

siju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumiem likmi tiek plānots samazināt no 20% uz 10%, turklāt tiks atcelti nodokļa stimuli ieguldījumiem investīciju fondos.

Ministru kabinets ir apņēmies aplikt ar nodokli dāvinājumus, kas pārsniedz 1000 latus gadā, ja tie saņemti no personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei, pagarināt pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa par attaisnotajiem izdevumiem atmaksas termiņu no 3 mēnešiem līdz 12 mēnešiem, kā arī iekļaut apliekamā ienākuma aprēķinā summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts.

Valdības lēmums paredz, ka iedzīvotāju ienākuma nodokli no izložu un azartspēļu laimestiem līdz 500 latiem ieturēs, izmaksājot laimestu.

Tāpat nolēmts samazināt darba devēja ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo dāvanu apmēru no minimālās mēnešalgas līdz 50% no minimālās mēnešalgas.

Valdība koalīcija plāno veikt grozījumus «No teikumos par mēneša neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai», paredzot ar 2010. gada 1. janvāri samazināt atvieglojumu

par apgādībā esošu personu līdz 35 latiem mēnesī.

Valdība vienojusies arī par grozījumiem likumā «Par nekustamā īpašuma nodokli», paredzot ar 2010. gada 1. janvāri palielināt nodokļa likmi zemei un saimnieciskajā darbībā izmantojamām ēkām līdz 1,5%.

Valsts plāno noteikt minimālo nodokļa maksājumu 5 latu apmērā par katru nodokļa objektu, kā arī piemērot nodokli pēc 3% likmes neapstrādātām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm.

Plānots veikt arī grozījumus likumā «Par uzņēmumu ienākuma nodokli», paredzot ar 2010. gada 1. janvāri samazināt reprezentācijas izdevumu normu, ko drīkst atskaitīt no apliekamā ienākuma, no 60% līdz 40%, mainīt nodokļa piemērošanas kārtību ar saimniecisko darbību nesaistītiem izdevumiem, piemērojot tiem līdzvērtīgu nodokļa slogu kā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ienākumiem.

Tāpat tiek plānots veikt grozījumus likumā «Par akcīzes nodokli», paredzot ar 2010. gada 1. februāri paaugstināt akcīzes nodokli vīnam un raudzētājiem dzērieniem no 40 latiem par 100 litriem uz 45 latiem par 100 litriem jeb par 12,5% un starpproduktiem ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem no 42 latiem par 100 litriem

uz 45 latiem par 100 litriem jeb par 7,1%.

Atbalstīti arī grozījumi likumā «Par vieglo automobiļu un motociklu nodokli», paredzot ar 2010. gada 1. janvāri nodokli vieglajiem automobiļiem aprēķināt atkarībā no automobiļa radīto oglekļa dioksīda (CO₂) izmešu daudzuma, savukārt motocikliem — atkarībā no dzinēja tilpuma.

Finanšu ministrijai uzdots sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā informāciju par šo pasākumu fiskālo ietekmi. Tāpat uzdots sagatavot detalizētus priekšlikumus par iespējām iekļaut ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā objektā gūto labumu no darba devējam piederīga vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām un par iespējām aplikt ar nodokli inženiertehniskās būves.

Savukārt konceptuālai izskatīšanai FM uzdots sagatavot priekšlikumus par uzņēmumu ienākuma nodokļa progresīvās likmes piemērošanu un par pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa par attaisnotajiem izdevumiem atmaksas noteikšanu par 2010. gadu.

Jau ziņots, ka premjers Valdis Dombrovskis (JL) iepriekš pieļāva, ka, veicot nodokļu izmaiņas nākamā gada budžetā, plānoti papildus ieņēmumi 100 miljonu latu apmērā.

LETA

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Izveidots Veselības norēķinu centrs

Uz Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras bāzes ar 1. oktobri izveidots Veselības norēķinu centrs, kura kompetencē būs tikai ligumu slēgšana un norēķinu veikšana ar ārstniecības iestādēm un aptiekām par iedzīvotājiem sniegto veselības aprūpi un kompensējamām zālēm. Reorganizācijas rezultātā būtiski samazināts darbinieku skaits no līdzšinējiem 272 uz 139 darbiniekiem. Ar 2009. gada 5. oktobri par jaunizveidotā Veselības norēķinu centra direktoru iecelts līdzšinējais Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras Rīgas nodaļas vadītājs dr. Andrejs Doveiks. «Veselības norēķinu centra galvenais uzdevums būs veidot korektu sadarbību ar saviem līgumpartneriem — ārstniecības iestādēm. Ierēdņiem, kuriem ir deleģētas šādas funkcijas, ir jāspēj savus līgumpartnerus uz klausīt un saprotami izskaidrot katru lēmumu. Veselības norēķinu centrs tāpat kā citas administrējamās iestādes strādā ārstniecības iestāžu un pacientu labā nevis otrādi. Andrejs Doveiks jau ilgstoši strādājis šajā sistēmā, tādēļ esmu pārliecināts, ka viņa pieredze un profesionalitāte šo dialogu spēs atjaunot,» saka veselības ministre Baiba Rozentāle.

Zviedrijas finanšu ministrs brīdina bankas par Latvijas ekonomisko sabrukumu

Zviedrijas finanšu ministrs Andešs Borjs pēdējās nedēļās risinājis slepenas sarunas ar valsts lielākajām bankām, brīdinot par Latvijai nenovēršami draudošu ekonomisko sabrukumu, vēsta Zviedrijas laikraksts «Svenska Dagbladet». Borjs slepenās sarunās ticis ar Zviedrijas banku «Swedbank» un SEB vadību, brīdinot par akūtu politisko krīzi Latvijā, kas savukārt var izraisīt lata devalvāciju un visbeidzot Latvijas maksātnespēju, raksta «Svenska Dagbladet», atsaucoties uz vairākiem sarunām tuviem avotiem. Zviedrijas finanšu ministrs Latvijai draudošo situāciju pielīdzinājis Islandes piedzīvotajam ekonomiskajam sabrukumam. Sarunās Borjs brīdināja, ka Starptautiskais Valūtas fonds izdara aizvien lielāku spiedienu, lai piespiestu Latviju devalvēt latu. Latvijas ekonomiskais sabrukums un lata devalvācija dramatiski palielinātu arī Zviedrijas banku zaudējumus Latvijā, jo lielākā daļa kredītu izsniegti eiro un lata devalvācijas gadījumā iedzīvotāji vairs nespētu atmaksāt ārvalstu valūtas ņemtus kredītus. «Swedbank» kredītu apjoms Latvijā sasniedz 61 miljardu Zviedrijas kronu (4,18 miljardus latu), SEB — 40 miljardus kronu (2,74 miljardus latu), bet «Nordea» — 30 miljardus kronu (2,06 miljardus latu).

Valdība «uzmetusi» lauksaimniekus?

Sestdien, 3. oktobrī, valdībai vienojoties par ES subsīdiju aplūkšanu ar nodokļiem, valdība apzināti palīdz graut lauksaimnieku konkurētspēju. Nekur ES šāda prakse netiek lietota, turklāt jau šobrīd Latvijas lauksaimnieku konkurētspēja kopīgajā ES tirgū ir apgrūtināta, jo saņemam viszemākos maksājumus, uzskata biedrības «Zemnieku saeima» (ZSA) priekšsēdētāja vietniece Maira Dzelzkalēja. «Latvijas lauksaimniekiem jākonkurē ES kopīgajā tirgū, vismaz Baltijas reģionā. Kā to var izdarīt, ja, piemēram, Igaunijā jau vairākus gadus ar nodokļiem netiek aplūkta reinvestētā peļņa, savukārt Lietuvā peļņas nodoklis lauksaimniecībā ir 0, un nevienā no kaimiņvalstīm netiek plānots ar nodokļiem aplūkt ES maksājumus,» sašutusi ir ZSA pārstāve. Kā norāda Dzelzkalēja, līdz šim valdība vismaz centās ar saviem sociālajiem partneriem apspriest jaunās idejas, bet šoreiz bez jebkādas diskusijas ar nozares pārstāvjiem un sapratnes, kā tas ietekmēs sektora konkurētspēju, pēkšņi notiek vienošanās. «Izskatās, ka valdība ir izdomājusi veiklu gājieni, kā fiktīvi nodrošināt ES maksājumu līdzfinansējuma daļu,» skaidro Dzelzkalēja.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

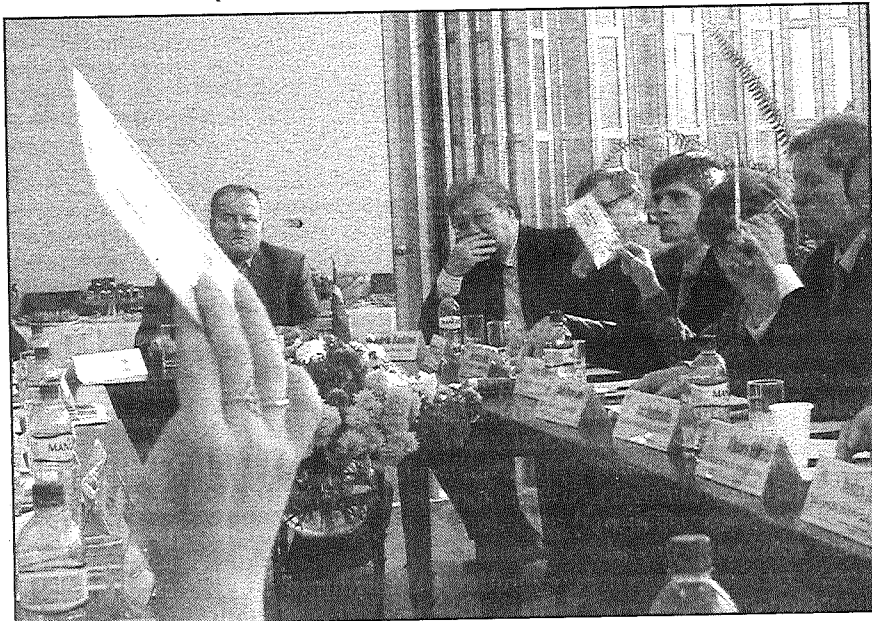
Dižā māksla dzīvot slēpjas spējā dzīvot tikai tagadnē.
Pitagors

Latgales pašvaldību vadītāji plānošanas reģiona nākotni nodod partiju rokās

2. oktobrī Preiļos sasauktā Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadītāju ārkārtas kopsapulce atkal beidzās bez pozitīviem rezultātiem. Novadu un lielo pilsētu domju priekšsēdētāji joprojām priekšplānā izvirzīja dažādas ambīcijas un nespēja vienoties par Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes skaitlisko sastāvu. Līdz šim skaļi deklarējot pārliecību, ka Latgales pašvaldības neskar partiju ķiviņi un tās spēj darboties patstāvīgi un lemt neatkarīgi no partiju *bosiem*, tajā pašā laikā domju priekšsēdētāji nolēma, ka izšķirošā loma tomēr būs politisko partiju reģionālajiem līderiem — kā viņi teiks, tā notiks.

Kā «Novadnieks» informēja 28. augusta numurā publikācijā «Politiskās aizkulises traucē Latgalei vienoties», vienošanās netika panākta, pašvaldību vadītājiem tiekoties pirmo reizi Daugavpili jau augustā, kad balsošanai bija izvirzīti divi priekšlikumi. Pirmais — Rēzekni un Daugavpili pārstāv trīs pašvaldību deleģēti pārstāvji, pašvaldības, kur vairāk par 20 000 iedzīvotāju — divi pārstāvji, bet mazākās pašvaldības — pa vienam pārstāvī. Otrais variants — visas pašvaldības pārstāvētas ar vienu cilvēku, par ko vienojušies arī kolēģi Zemgales un Kurzemes reģionos. Toreiz tika dots laiks pārdomām, lai Preiļos noliktajā sēdē panāktu vienošanos.

Diemžēl novadu un pilsētu domju vadītāji mājas darbu nebija izpildījuši. Pirms nedēļas notikusi plānošanas reģiona pilsētu un novadu domju priekšsēdētāju kopsapulce turpinājās divas stundas. Atkal tika izskatīti vairāki priekšlikumi par to, cik pārstāvjiem vajadzētu darboties attīstības padomē. Joprojām balsojumā netika atbalstīti jau iepriekš minētie divi priekšlikumi. Balso vairākumu neieguva arī Aglonas novada domes priekšsēdētāja Andra Badūna nolasītais 14 pašvaldību vadītāju pa-

Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadītāju sēdē Preiļos tika balsots gan šā, gan tā. Jel kāda priekšlikuma pieņemšanai pietrūka vai nu pašvaldību iedzīvotāju procentuālā skaita, vai arī dalībnieku balsu bija par maz. Vienīgais lēmums, par ko spēja nobalsot vairākums, — reģiona attīstības padomes likteni nodot partiju *bosu* ziņā. Pašvaldību deklarēto patstāvību atklāti nomaina politiskas vienošanās. Foto: L.Kirillova

rakstītais variants, kas tika piedāvāts kā kompromisa variants — Rēzeknes un Daugavpils pašvaldībām (kā ietekmīgākajām) pa diviem pārstāvjiem, bet no pārējiem novadiem pa vienam.

Nelīdzēja arī izsludinātais pārtraukums, kura laikā, dzerot kafiju un cienājoties ar maizītēm, bija cerība panākt skaidrību viedokļos. Vērojot notiekošo no malas, radās iespaids, ka tas ir labi iestudēts *teātris* ar paredzamu rezultātu. Lielo pašvaldību vadītāji grupējoties vienā pusē, mazo novadu vadītāji — pretējā. Nekādas diskusijas patiesībā nenotika, jo, kā izteicās jaunievēlētais Daugavpils domes priekšsēdētājs Jānis Lāčplēsis, «nekāda traģēdija jau nav notikusi. Ari tagadējā reģiona administrācija ir vēl kādu laiku darboties spējīga.» Rēzeknes novada domes priekšsēdētājam Monvidam Š. arcam, savukārt, vērtīga šķiet ideja, ka Latgales

plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājam viss darba laiks pilnībā jāvelti darba pienākumu veikšanai reģionā. Tas nozīmē, ka viņš nevar būt kādas pašvaldības vadītājs un apvienot šos amatus. Vai, tādā gadījumā, jau noskaitīta atbilstoša kandidatūra?..

Ārkārtas sēdes noslēgumā kā punkts uz (i) izskanēja Daugavpils domes priekšsēdētāja J.Lāčplēša teiktā par to, ka «politiskais spektrs Latgalē nav nemaz tik raibs. Partiju līderiem jau tuvākajā laikā jātiekas un jāvienojas, kādai būt Latgales plānošanas reģiona attīstības padomei». Lielākā daļa pašvaldību vadītāju šim viedoklim mīļuprāt piekrita. Divu nedēļu būšot pietiekami, lai līderi POLITISKI vienotos.

Nākamreiz Latgales reģiona pašvaldību vadītāju sēde tiks sasaukta Viļakā. Reģionālā koncerttūre turpināsies.

L.Kirillova

PREIĻU NOVADA DOMĒ

Izveidoja pašvaldības pedagoģiski medicīnisko komisiju

Novada domes deputāti 28. septembra sēdē nolēma izveidot Preiļu novada pašvaldības pedagoģiski medicīnisko komisiju, kā arī apstiprināja šīs komisijas nolikumu. Iepriekš šāda komisija darbojās rajona padomes pakļautībā.

Nolikums paredz, ka komisija savas kompetences ietvaros veic bērnu ar speciālām vajadzībām pedagoģiski psiholoģisko un medicīnisko izpēti un attīstības traucējumu diagnosticēšanu; ievērojot pārbaudes rezultātus, komisija nosaka bērnu veselības stāvoklim un garīgās un fiziskās attīstības līmenim atbilstošu izglītības iestādi vai rekomendē apmeklēt Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju.

Komisijas sastāvā darbosies septiņi locekļi — pedagogi, speciālie pedagogi, logopēdi, psihologi, ārsti. Komisijas sastāvu un darba kārtību apstiprinās

pašvaldības izglītības pārvaldes vadītājs ar savu rīkojumu.

Par interešu izglītības mērķdotācijas sadali

Izskatīta Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītāja Andreja Zagorska vēstule par interešu izglītības mērķdotācijas sadali. Deputāti nolēma vienu likmi no valsts mērķdotācijas novirzīt Preiļu novada sporta skolai.

Apstiprinātas arī interešu izglītības programmas, kuras tiek finansētas no valsts mērķdotācijām un tiks realizētas Preiļu novada interešu izglītības iestādēs. Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā metodiskā darba programmai paredzētas 0,5 likmes, bet interešu izglītības programmām — 3,340 likmes. Finanējums vienam mēnesim ir 1078 latī. Preiļu novada bērnu un jauniešu tehniskās jaunrades centra programām paredzētas 2,524 likmes, bet metodiskā darba programmai tehniskajā jaunradē — 0,381 likme.

Apstiprināja virkni saistošo noteikumu

Domes sēdē deputāti apstiprināja virkni saistošo noteikumu — «Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Preiļu novadā», «Par pašvaldības nodevām Preiļu novadā», «Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību Preiļu novadā», «Preiļu novada labiekārtošanas noteikumi», «Noteikumi par administratīvo atbildību Preiļu novadā».

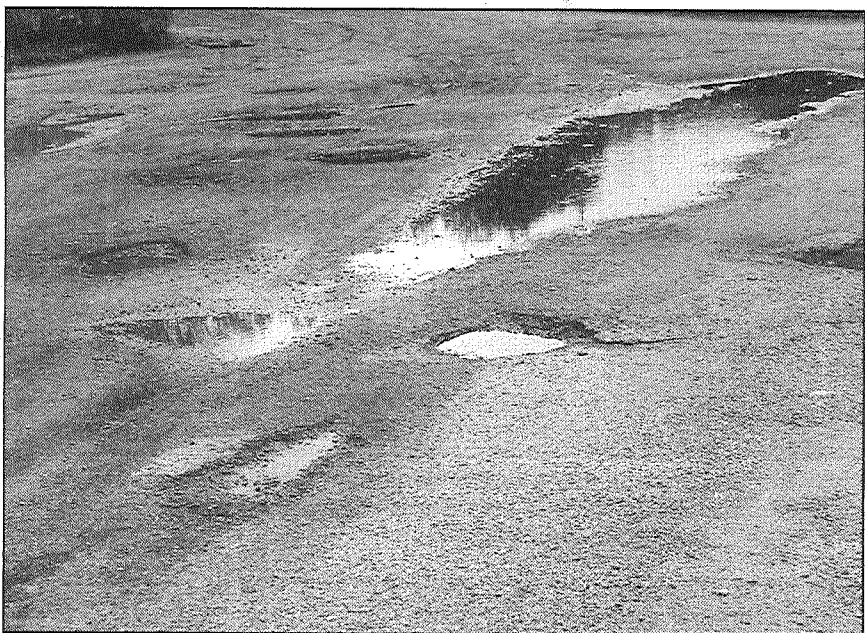
Saistošie noteikumi izsūtīti apstiprināšanai Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā. Tikai pēc apstiprinājuma saņemšanas, ja nebūs nepieciešams veikt tajos labojumus, šie noteikumi stāsies spēkā. Minēto noteikumu apstiprināšana bija nepieciešama, lai izveidotu vienotu saistošo noteikumu sistēmu visā novadā (arī Saunas un Pelēču pagastā).

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Prognozē, ka Latvijas ceļi krīzē būs lielākie cietēji

● Jau šoziem pieaugs ceļu, kas uzturami ar pazeminātām prasībām, garums

Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts ceļi» Latgales reģiona Preiļu nodaļas vadītājs **Raitis Griķis** «Novadniekam» prognozēja, ka krīzes situācijā tieši Latvijas ceļu tīkls cietīs vislielākos zaudējumus, jo finansējums ceļu uzturēšanai, kā arī rekonstrukcijai un būvniecībai ievērojami *no-griezts*. Uzņēmēji, cenšoties uzvarēt notiekošajos nedaudzajos konkursos un tā uzturēt pie dzīvības savas firmas, piedāvā praktiski dempinga cenas. Tā ir nūja ar diviem galiem, jo pasūtītāji, cerot uz mazākiem izdevumiem, bažijas par paveikto darbu kvalitāti. Liela slodze un atbildība tagad ir objektu būvuzraugiem, kuriem jāseko darbu kvalitātei. Ceļu stāvoklis turpina pasliktināties, pieaug avārijas stāvokli esošo ceļu kopgarums.

● Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts ceļi» Preiļu nodaļas informācija liecina, ka bijušā Preiļu rajona teritorijā avārijas stāvokli esošo ceļu posmu kopgarums ir 66 kilometri, šie ceļi tiek uzturēti ar pazeminātām prasībām. Foto: A.Šņepsts

Ceļi pagaidīs?

Ja notiekošo «Latvijas valsts ceļu» Latgales reģiona Preiļu nodaļas pārraudzībā esošajā teritorijā vērtē naudas izteiksmē, situācija šķiet normāla. «Pie mums apgrozās liela nauda, bet ir jāņem vērā, ka pašlaik notiek ceļa Rīga — Daugavpils rekonstrukcija posmā no Jēkabpils rajona robežas līdz Līvāniem,» skaidro R.Griķis. «Taču tas arī viss finansējums, ja neskaita periodiskos darbus, piemēram, ass līnijas krāsošanu, kam šogad bija maz līdzekļu.» Valsts budžeta samazinājuma dēļ ceļu sistēma procentuāli ir viena no lielākajām zaudētājām.

Vai tas nozīmē, ka ceļi pagaidīs, ka ir citas lietas, kam nauda vajadzīga vairāk? Vairākus iepriekšējos gadus, kurus tagad saucam par treknajiem gadiem, arī «Novadnieka» lappusēs stāstījām, ka bijušā rajona teritorijā esošie ceļi, tāpat kā citur Latvijā, netika pienācīgi remontēti, arvien pieauga to ceļu posmu skaits, kas pietuvojās sabrukšanas robežai. R.Griķis, atbildot uz šo jautājumu nevis kā nodaļas vadītājs, bet kā viens no ceļu lietotājiem ikdienā, teic, ka, viņaprāt, drīz varētu iestāties «Francijas variants», kad tur sešdesmitajos gados ceļu sliktā stāvokļa dēļ valsts bija spiesta visus, kuri strādā uz ceļiem, atbrīvot no nodokļiem. Francijai izdevās situāciju saglabāt. Vai tas izdosies Latvijai?

Stāvoklis ir smags

Stāstot par ikdienas darbiem, nodaļas vadītājs, atzīst, ka stāvoklis ir ļoti smags. Iedzīvotājiem, kuri jau iepriekšējos gados, kad bija salīdzinoši labs finansējums, izteica savu neapmierinātību par brauktuves kvalitāti, ka ceļi zie-

mā nav kaisīti, slideni, ka sniega sanesumi netika pienācīgi ātri notīrīti, var paskaidrot, ka līdzekļu šiem darbiem ziemas sezonā būs ievērojami mazāk, teic R.Griķis. Ja dabas apstākļi nepalīdzēs un ziema būs saliem un sniegiem bagāta, asfalta segumus, visdrīzāk, klās ledus.

Par finansējumu ceļu uzturēšanai 2010. gadā speciālists aturējās prognozēt, vien minēja, ka šī gada diviem pēdējiem mēnešiem paredzētie līdzekļi ir praktiski uz pusi mazāki nekā pērn. Tā novembra un decembra darbiem pieejamais finansējums ir aptuveni 82 tūkstoši latu mēnesī, salīdzinot ar 120 līdz 160 tūkstošiem latu iepriekšējā gadā. Komentāri lieki...

Kā brauksim šoziem

Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts ceļi» Preiļu nodaļas teritorijā *melnā stāvoklī* šoziem būs tikai trīs ceļi. Atbilstoši valsts autoceļu noteiktajam uzturēšanas klasēm **A1** klases kategorijai atbilst ceļš Rīga — Daugavpils, Rēzekne — Daugavpils un Līvāni — Preiļi, kuru kopējais garums bijušajā Preiļu rajonā ir 90,7 kilometri. Tie ir ceļi ar lielāko satiksmes intensitāti.

B uzturēšanas klases ceļi atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem var būt klāti arī ar ledu. Preiļu nodaļas apkalpojamajā teritorijā tie ir 34,7 kilometru garumā: ceļa Krāslava — Preiļi — Ma-

dona posms no Preiļiem līdz Aglonai, ceļa Viļāni — Preiļi — Špoģi posms no Riebiņiem līdz Preiļiem, kā arī Preiļu apvedceļš.

Visvairāk ceļu (482,8 kilometru garumā) atbildīs **C** uzturēšanas klasei, kas nozīmē, ka tie tiks vienīgi atbrīvoti no dziļāka sniega un sanesumiem pēc puteņiem. Atbilstoši noteikumiem pieļaujams, ka šādus ceļus var klāt pat 15 centimetrus bieza sniega kārtā. Toties 57 kilometri ceļu iekļauti **D** uzturēšanas klasē, kas nozīmē, ka pa šiem autoceļiem nenotiek autobusu satiksme, tāpēc pilnīgi reāli, ka tos atbilstoši noteikumiem tirīs tikai četras reizes ziemas sezonā.

Pēc šīm likumdošanas normām, ja ziema būs sniegaina un puteņaina, liela daļa novadu iedzīvotāju būtībā tiek atstāti likteņa varā. Vienīgais ieteikums — jau laikus gatavoties sliktākiem braukšanas apstākļiem un apriņķot savus transportlīdzekļus ar ziemas riepām. Nāksies braukt lēnām un prātīgi.

Detalizētāku informāciju par valsts autoceļu uzturēšanas klasēm varat iegūt internetā — www.lvceļi.lv un www.celugids.lv mājas lapās.

No 1. novembra tiks atjaunotas diennakts dežūras, kad speciālisti sekos līdzī brauktuves stāvoklim arī nakts stundās. Diennakts dežuranta tālrunis ir līdzšinējais — **26671582**.

biedrības valdes priekšsēdētāja Leonīna Raudive, par Sīļukalna senioru daudzajiem labajiem darbiem varēja uzziņāt no Sīļukalna pensionāru biedrības *Zilais lakatiņš* vadītājas Anisijas Putines.

Kupli pārstāvēts bija māksliniecišķās pašdarbības kolektīvu koncerts, kurā piedalījās arī vairāki senioru ansambļi. Daudz pozitīvu emociju sniedza Preiļu novada pašdarbnieki — senioru ansambļis *Virši* (vadītāja Santa Karina Oša), senioru deju grupa *Brūklenītes* (vadītāja Valentīna Brice), senioru dziesmu ansambļis *Kalīnuška* (vadītāja Svetlana Stepanova), folkloras kopa *Leiči* (vadītājs Romualds Kairāns), Peleču pagasta sieviešu vokālais ansambļis (vadītājs Romualds Kairāns), Saunas pagasta folkloras ansambļis *Naktineica* (vadītājs

Jānis Teilāns), un ciemiņi — Dagdas senioru jauktais ansambļis, vīru ansambļis un Sīļukalna senioru ansambļis (vadītājs Jānis Putins).

Pensionāri, ierodoties uz pasākumu, līdzī bija paņēmuši sagatavotos konservus, salātus un dažādas citas veselīgas produktus, kas bija izgatavoti no savā mazdārzā izaudzētajiem dārzeņiem vai augļiem. Pasākuma gaitā notika katra produkta degustācija. Ikviens varēja izteikt savu viedokli, bet par galvenajām degustatorēm tika ieceltas lietpratējas Terēzija Lakauskā, Marija Madelāne un Valentīna Rutkovska. Lai pilnībā izjustu pozitīvās emocijas un kopības sajūtu, seniori varēja izdejoties Romualda Kairāna spēlētās mūzikas pavadījumā.

«Tūdaliņ, tagadiņ, pastalnieki danco...»

...Cits ar vīzēm, cits ar korpēm, cits ar basām kājām.» Šie tautas dziesmas vārdi ieskrēja prātā gluži nejauši. Tikpat nejauši uzrakstīju un sapratu, ka neapzināti esmu trāpījusi gan ar virsrakstu, gan ideju kārtējai «Redakcijas slejai». Jau gan drīz divus gadu desmitus dzīvojam ar savu ģerboni, savu himnu, valsts robežām, valdību un parlamentu. Dziedādami, dekodami, ar dziesmu svētkiem, Rīgas torņu zelta gaiļiem un tautas dainām lepodamies. Vienīgi nezin kā sanācis, ka šajā lepnumā esam bez korpēm palikuši. Vīzes un pastalas kājās drīz būs lielākajai tautas daļai. Bet kā ar brīvību un neatkarību? Starptautiskais valūtas fonds, Pasaules banka, zviedri un nez kas vēl, lūk, tagad ir noteicēji mūsu neatkarīgajā valstī un dzīvē, tikai ne pašī. Drīz, pat jaunus zābakus pērkot, būs starptautisko aizdevēju atļauja jāprasa.

Šonedēļ manā rīcībā nonāca kāds interesants preses izdevums ar 24 lappusēm un nosaukumu «Sveiks!». Ja domājat, ka tas ir kārtējais Latvija iznākošais laikraksts, tad kļūdaties. *O'Connell Street Lower, Dublin* — tāda, lūk, ir pirmā Īrijā un Apvienotajā Karalistē iznākošā latviešu laikraksta adrese. Reizi divās nedēļās izvelk mūsu ļautiņi no ķešas divus eiro un lasa dzimtajā valodā par notikumiem, kas viņiem svarīgi tur — tālumā.

Par ko tad šis izdevums saviem lasītājiem stāsta? Par to, ka latviešu luterāņu draudzei Īrijā nosvinēta divu gadu jubileja, ka 3. un 4. oktobrī Dublinā notika «Pļaujas svētku» svinības. Par to, Latvijas katolīcīgie piecās dievkalpojumu vietās oktobrī tiksies ar pastāvīgo kapelānu priesteri Andri Solimu. Par to, ka Latviešu biedrības Īrijā jauktais koris uzņem jaunus dziedātājus, ka bērnu vokālā grupa «Mazais Letiņš» plāno piedalīties dažādos projektos gan Īrijā, gan citās valstīs. Ka hokeja sezonu uzsāk latviešu komanda «Charlstown Chiefs», bet Limerikas latviešu aktivitāšu centrā notikusi Sporta diena. Juridisko konsultāciju lapā sniegta praktiska informācija, kura noderēs ikvienam, dzīvojot Īrijā. Divās lappusēs stāstīts par «Parex» pārņemšanu pieļautajām kļūdām, par iespējamo sociālā nodokļa palielināšanu Latvijā, kā ārvalstīs strādājošie Latvijas rezidenti uz dzimteni šī gada sešos mēnešos pārsūtījuši 148,6 miljonus latu. Kādā lappusē iespējams papildināt zināšanas angļu valodā. *I was born in Latvia* — Esmu dzimis Latvijā. Skat, pat piemērs kā no angļu valodas stundas kādā no mūsu lauku skoliņām, kas velk savu izdzīvošanu... Kultūras ziņu lapā aīša par «Nacionālo taku dienu 2009» — iespēju priecāties par Īrijas brīnišķīgo dabu, laukiem, mežiem, kalniem un ezeriem.

Ziniet, kad es to visu izlasīju, man gribējās pamosties kā no murgaina sapņa. Pamosties, noskurināties un saprast ka tas viss nav tiesa. Bet diemžēl ir gan tiesa. Desmiti tūkstoši latviešu tagad par savām mājām uzskata Īriju, šo aizjūras zemi, kur ļaudis runā svešā mēlē, kur cilvēkiem citi paradumi un svešādas savstarpējās attiecības. Kur pat ziema ir kā viens vienīgs lietains un vējains Latvijas oktobris. Neņemot apgalvot, ka visi tur jūtas laimīgi, tomēr arvien vairāk ir to, kuri pēc pieciem vai septiņiem tālumā nodzīvotajiem gadiem aicina pie sevis savas ģimenes. Neskatoties uz krīzi, strādā, pērk mājas, mašīnas, lai skolās bērnus un, izrādās, jūtas labāk nekā mēs, Latvijā palikušie pastalnieki.

Starp citu, 6. novembrī Dublinā uzstāsies grupa «Dzelzs vilks». Vēlaties nokļūt uz koncertu? Nekādu problēmu! «Pārdodu trīs aviobiļetes Rīga — Dublinā» — tā rakstīts laikraksta «Sveiks!» sludinājumu lapā.

Kā dzīvosim tālāk?..

Atzīmēja Starptautisko veco ļaužu dienu

3. oktobrī uz kopīgu pasākumu Preiļu novada kultūras centrā pulcējās pensionāri no Preiļu novada, Dagdas novada un Riebiņu novada Sīļukalna pagasta. Ar skanīgām dziesmām, laba vēlējumiem un pašu sarūpētas veselīgas pārtikas groziem seniori atzīmēja Starptautisko veco ļaužu dienu, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Preiļu novada pensionāru biedrības valdes priekšsēdētāja Irēna Timošenko iepazīstināja klātesošos ar biedrības sabiedriskajām un radošajām aktivitātēm. Par Dagdas novada senioru pasākumiem un izdarīto stāstīja pensionāru

Izdzīvošanas režīmā

Tāpat kā vairāki citi bijušās Preiļu rajona padomes un līdz ar to rajona iedzīvotāju kopējie īpašumi, arī līdz šinējā rajona bērnu un jauniešu sporta skola mainījusi īpašnieku. Kopš septembra tā nonākusi Preiļu novada domes īpašumā. Tagad izglītības iestādes oficiālais nosaukums — Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skola. Tāpat kā par citām iestādēm, kas savulaik bija celtas, attīstītas, apgādātas un darbojās lielas teritorijas — rajona — iedzīvotāju vajadzībām, arī par sporta skolu līdzšinējā statusā atliek vien smagi nopūsties. Katrs mazais novadīņš tagad vārās savā sulā, sacensības — ja vispār notiek — novada mērogā, sporta skolas audzēkņu skaits, kas iepriekšējos gados pārsniedza 600, tagad ir 250. Teritoriālajai reformai sakrīt ar valsts ekonomisko krīzi, sekas visai smagas. No darba sporta skolā atbrīvoti 13 treneri. Preiļu izcilo tenisistu, kuri iepriekšējos gados savāca zelta un sudraba medaļas gan Latvijas, gan starptautiskās sacensībās, talantīgais treneris pametis Preiļus un iekārtojies trenera darbā Portugālē. Tur viņš nopelnīs atbilstoši ieguldītajam darbam sportistu sagatavošanā.

Kopīgi ar sporta skolas direktoru Romānu Petrovu izstaigājot skolas telpas, nācās aizvien ciešāk ievēstīties metēli un šallē, — jo auksti bija ne vien treniņu zālēs, bet arī darbinieku kabinetos. Par apkuri jāmaksā 2000 latu mēnesī, raizējās direktors. Kaut arī pēdējo gadu laikā ēka pamatīgi siltināta, apkures rēķins nemazinās, jo cenas ievērojami palielinājušās. Skolai tā ir pārāk liela summa. Tomēr direktors mierināja, ka tuvākajā laikā skolu sāks apkurināt. Ceram līdz jaunajam gadam kaut kā izdzīvot, teica Romāns Petrovs, taču neko prognozēt nevar. Skolai piešķirtais finansējums tiek samazināts, pirms pavisam neilga laika saņemts paziņojums no pašvaldības, ka valsts finansējumam «nogrīzīti» vairāki tūkstoši latu, summa, ar ko skola noteikti bija rēķinājusies. Sporta skola eksistē izdzīvošanas režīmā.

Stāstot par štatu samazināšanu, direktors atzina, ka pamatdarbiniekus tas gandrīz nav skāris. No darba nācies aiziet tiem, kas sporta skolā strādāja amatu savie-

● Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas stadiona atjaunotais zālājs pagaidām dzīvo saudzējošā režīmā, bet uz skrejceļiem sporta stundās nereti nodarbojas Preiļu 1. pamatskolas skolēni. Foto: A.Šņepsts

nošanas kārtībā. Tie lielākoties bija lauku skolu sporta skolotāji, kas savās iestādēs vai arī sporta skolā vadīja treniņu grupas. Piemēram, Preiļu 1. pamatskolas sporta skolotājs sporta skolā trenēja basketbola grupu, tagad šādas likmes vairs nav. Pie pirmās izdevības, tiklīdz finansiālā situācija sāks uzlaboties, — ceram, ka tā noteikti būs —, mēs centīsimies šo basketbola grupu atjaunot, teica Romāns Petrovs. Pirms nedēļas direktors jau izdevis rīkojumu basketbola treneri pieņemt darbā, bet skola saņēmusi oficiālu dokumentu ar paziņojumu, ka budžets samazināts par 5000 latu. Ko tas nozīmē skolai, var saprast, uzzinot, ka šī gada pēdējiem četriem mēnešiem bija atvēlēti 20 000 latu. Direktors arī bažījās, vai tas šogad būs pēdējais samazinājums.

Valsts būtiski «apskērējusi» finansējumu sporta skolai, to atstājot tikai 6,0245 pedagogiskajām likmēm. Pirms tam no valsts budžeta tika finansētas 20 treneru likmes, vēl agrāk — pat 23. Divas likmes, nonākot Preiļu novada domes pārziņā, skolai tomēr nākušas klāt, viena — no interešu izglītības, otra — pašvaldības piešķirta.

Pilna likme — 21 stunda nedēļā — iedalīta pamatdarbiniekiem, deviņas stundas piešķirtas galda tenisam, — kā teica direktors, — lai saglabātu galda tenisa grupu, lai būtu, kas trenē sporta skolas audzēkņus, tenisa čempionus. Izņemot basketbolu, šajā mācību gadā sporta skola tiek realizētas visas līdzšinējās programmas futbola, volejbola, vieglatlētikas nodaļās. Samazināts administrācijas darbinieku skaits. Vairs nav direktora vietnieka mācību darbā amata. Darbiniece, kas strādāja šajā amatā, tagad ir vieglatlētikas trenere.

Stipri samazināts arī tehnisko darbinieku skaits. Kādreiz sporta skolā strādāja 17 tehniskie darbinieki, tagad atstāti tikai septiņi, kas uzkopj telpas, strādā par dežurantiem, aprūpē stadionu, veic sekretāres pienākumus. Kāpēc Latvijā ir tik bēdīga situācija, ja, piemēram, lietuviešu koleģi stāsta, ka viņiem par slodzi — 18 stundas nedēļā — darba alga ir, pārrēķinot mūsu naudā, 410 latu pēc nodokļu nomaksas, bet igauniešiem attiecīgi 18 stundas un 640 eiro, nesapratni par pašreizējo situāciju pauz

Romāns Petrovs.

Sākot ar šo mācību gadu, skolā palielināta vecāku maksa. Iepriekš tā bija 50 santīmi mēnesī, un arī tā netika iekasēta, jo par saviem audzēkņiem norēķinājās pašvaldības. Pašlaik skolā tiek izstrādāta maksājumu sistēma, maksa būs atkarīga no treniņu stundu skaita robežās no viena la- ta (par piecām stundām) līdz četriem la- tiem (par 21 treniņu stundu). Daudz bērnu un trūcīgo ģimeņu bērniem paredzēti atvieglojumi.

Sporta skolā tagad trenējas tikai Preiļu novada bērni un jaunieši. Audzēkņu skaitā vairs nav Aglonas, Riebiņu, Vārkavas no- vada skolēni. Daudz mazāk būs arī sacen- sību, taču noteiktais sacensību skaits, ku- rās katram audzēkņim jāpieņem, paliks. Balvu fonds gan būšot knapāks. Drīzumā sāksies volejbola mači.

Par jauna inventāra iegādi pēdējā laikā lieki taujāt. Direktors priecējās vismaz par to, ka izdevies atjaunot stadiona zālāju. Tagad tas esot viens no labākajiem Latvijā. Vasarā stadionā tika noņemta zemes virs- kārtā, uzbērtā melnzeme ar trūdzeni, veik- ta planēšana. Par zālāja sēklām — speciālu maisījumu stadioniem — samaksāti 1600 latu. Tomēr segumā vietām vērojami tukšu- mi, kādi 10 procenti sēklu nav uzdīgušas. Šajās vietās nācies sēt atkārtoti. Zālei regu- lāri vajadzīga valgme, bet laistīšana radījusi problēmas, jo laistāmās iekārtas izmanto- šanai ūdensapgādes sistēmā trūkstot spie- diena. Labi, ka vasarā samērā bieži uzlija, priecējās direktors. Līdz šim uz jaunā segu- ma, to saudzējot, nav notikušas nevienas futbola sacensības. Pagaidām tikai ieceru limeni ir futbola sacensību pirmajā ligā organizēšana sezonas noslēgumā.

Ļoti gribas cerēt, ka sporta skola nekad nenonāks tādā situācijā, ka līdzekļu trūku- ma dēļ nespēs darboties, jo zaudētāji būs ne tikai mācību iestādes treneri un vadība, bet sabiedrība kopumā, jo nebūs vairs, kur nodarbināt bērnus, teica Romāns Petrovs. Pašvaldības atkarībā no bērnu skaita sa- ņem naudu interešu izglītībai un kādu daļu varētu atvēlēt arī sportam. Skolās notiek sporta stundas. Nebūs tā, ka sports pazu- dis no bērnu un jauniešu ikdienas, cer di- rektors.

Ar mūziku un mākslu pret vienaldzību

Ar cieņas apliecinājumiem un izturības vēlējumiem pie «Novadnieka» redakcijas vērsās jaunnodibinātās Latvijas mākslas un mūzikas skolu audzēkņu vecāku biedrības valde, informējot par biedrības dibināšanu un pievienojot vēstuli.

Rīgā bija ieradusies Latvijas mākslas un mūzikas skolu audzēkņu vecāku pārstāvji, lai izteiktu vismaz 3000 vecāku sašutumu par situāciju, kādā mūsu valsts ir nostādī- jusi bērnu izglītošanu mākslas un mūzikas skolās. Daloties ar viedokļiem un aktuā- lāko informāciju, vecāki secināja, ka no vārdiem ir jāpāriet pie darbiem, jo daudzās pašvaldībās ir apdraudēta mākslas un mū- zikas skolu pastāvēšana un programmu realizēšana. Reti kurš no vecākiem pats personīgi var kvalitatīvi iemācīt mūzikas in- strumentu spēli vai kāda cita mākslas vei- da pamatus, atšķirībā no lasīt un rakstīt prasmes. Tātad, būtiski ierobežojot piekļu- vi mūzikas un mākslas izglītībai, tūksto- šiem bērnu viennozīmīgi un nenovēršami tiks liegta iespēja sevi pilnveidot šajās jo- mās, lai gan mūzika un māksla ir harmo- niskas personības neatņemama sastāvdaļa. Vecāki nevar pieļaut arī finansējuma kri- tisku samazināšanu pat saglabājot skolas, jo, piemēram, mūzikas instrumentu spēlē- šanu nevar apgūt grupā, sasteidzot vai iz- laižot kādus posmus. Līdz ar to bērni iegūst daudz zemākas pakāpes muzikālo izglītību. Tam audzēkņu vecāki nekādi

nevar piekrist. Tāpēc savu bērnu nākotnes vārdā vecāki apvienojušies un nodibinājuši Latvijas mūzikas un mākslas skolas au- dzēkņu vecāku biedrību.

Redakcijai atsūtītajā vēstulē rakstīts seko- jošais: «Jaundibinātās biedrības turpmākajai darbībai tika izvirzīti šādi mērķi: saglabāt, pilnveidot un veicināt bērniem un jaunie- šiem iespējas iegūt kvalitatīvu mūzikas un mākslas izglītību Latvijā; rūpēties par mū- zikas un mākslas izglītības, kultūras piee- jamību visā Latvijas teritorijā; piedalīties mūzikas un mākslas izglītības politikas iz- veidē un ietekmēt to. Lai veiksmīgi reali- zētu šos mērķus, vecāki vienoties apvienot kopējā darbībā mūzikas un mākslas izgli- tības iestāžu audzēkņu vecākus, aizstāvēt bērnu tiesības iegūt pilnvērtīgu mūzikas un mākslas izglītību audzēkņu izvēlētajā izglītības programmā visā Latvijas teritori- jā; aizstāvēt mūzikas un mākslas izglītības iestāžu intereses un vajadzības; sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām un ci- tām sabiedriskām un profesionālām orga- nizācijām; piedalīties mūzikas un mākslas izglītības likumu un normatīvo aktu pro- jektu izstrādē, nepieļaut vecāku līdzfinan- sējuma mūzikas un mākslas izglītības iestā- dēs nesamērīgu palielinājumu; ierosināt un īstenot konkrētus kultūras projektus, atbalstot, kā arī rīkojot koncertus, izstādes, festivālus, konkursus; veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu ar līdzīgām orga- nizācijām Latvijā un ārvalstīs.»

Jau pirmajā Latvijas mākslas un mūzikas

skolu audzēkņu vecāku biedrības tikšanās reizē tika apspriesta iespēja par muzikālu un māksliniecišķu akciju rīkošanu, lai pie- vērstu valdības, pašvaldību un sabiedrības uzmanību šai pazemojošajai situācijai, tika apzinātas tās mākslas un mūzikas skolas, kuru liktenis tuvākajā laikā ir apdraudēts un daudzi citi pasaules slavu ieguvuši māks- līnieki un mūziķi. Šajā sanāksmē vecāki uzklaušija un piekrita Latvijas mūzikas izglītības iestāžu asociācijas vadītāja Aivara Broka viedoklim: «Mūzikas un mākslas skolas, mūzikas un mākslas vidusskolas, mūzikas un mākslas augstskolas, — tā ir sistēma, par ko mūs apskauz ne viena vien valsts. Šīs sistēmas «produkti» ir Gidons Kre- mers, Mariss Jansons, Pēteris Vasks, Eli- na Garanča, Baiba Skride, Vestards Šimkus un daudzi citi pasaules slavu ieguvuši māks- līnieki un mūziķi. Pats paradoksālākais šajā situācijā ir tas, ka valsts, kura atļaujas būvēt pašus dārgākos tiltus un gandrīz pa- šas dārgākās ceļu maģistrāles, nevar atrast pāris miljonus latu mākslu izglītībai. Valsts, kuras ierēdniecības izmaksas, pēc neatkarī- go ekspertu domām, varētu samazināt par 300 – 400 miljoniem latu. Kas ir Latvija bez kultūras — folkloras, dainām, tautas dziesmām, koriem, Vispārējiem dziesmu un deju svētkiem? Varbūt tā tiešām ir ze- me, kura dzied, un tādējādi ir saglabājusi pati sevi un savu identitāti? Un, ja tā, tad šo «druvu» vajag kopt un sargāt, nevis «griezēt», paklausot starptautisko naudas aizdevēju ieteikumiem vai arī pašu «bāle-

liņu» ierosmei. Mūzika Latvijā var būt ne tikai kvalitatīva «iekšējā» prece, bet vesela pelnoša industrija, kas vērstā arī uz ār- pasauli. Un mūzikas un mākslas izglītība ir būtiska šīs nozares sastāvdaļa.»

Arī mēs, mūzikas un mākslas skolas au- dzēkņu vecāki, vēlamies, lai mūsu bērniem netiktu liegta iespēja pilnveidot savas pras- mes un iemaņas, nodrošinot viņiem izaug- smi un pilnveidošanas nākotnē, rakstīts vēstulē. Šāda valsts bezatbildība novedīs pie tā, ka būtiski tiks ierobežotas bērnu kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespē- jas ar visām no tā izrietošajām sekām, ku- ras vispirms izjutīs bērni, vecāki un tad, daudzos gadījumos, arī visa sabiedrība. Iznīcināt ir viegli, bet atjaunot šādu skolu tīklu (īpaši lauku reģionos) būs ļoti grūti, vietām pat neiespējami, līdz ar to šī situā- cija var skart ne tikai pašreizējos skolēnus, bet arī tos bērnus, kuri skolā vēl tikai mācīsies. Un tas būs vēl viens iemesls at- bildīgiem vecākiem meklēt citu dzīvesvie- tu, kur saviem bērniem ielikt labākus turp- mākās dzīves pamatus.

Katram, kurš vēlas aktīvi iesaistīties savu bērnu tiesību aizstāvēšanā, ir iespēja pla- šāku informāciju gūt elektroniski, izman- tojot e-pasta adresi lmmsvecaki@inbox.lv.

Mākslas un mūzikas skolu audzēkņu ve- cāku biedrība darījusi zināmu, ka 16. ok- tobrī paredzēta akcija par skolu sa- glabāšanu, programmu un finansēju- ma nodrošināšanu.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

«NOVADNIEKA» KALENĀRS

LĪVĀNU NOVADS

◆ 16. oktobrī pulksten 19.00 Sūtru kultūras namā Līvānu amatiereteātra izrādē «Launais gars».

Līvānu bērnu un jauniešu centrs

◆ 9. oktobrī pulksten 16.00 Līvānu kultūras centrā sarīkojums bērniem un jauniešiem «Radošā rudens rosmē»: radošās darbnīcas, koncerts, diserte mazajiem, diskotēka.

Latgales mākslas un amatniecības centrs

◆ No 14. oktobra līdz 10. novembrim mākslinieces Ilonas Šaušas keramikas izstāde.
◆ 10. oktobrī ģimenes diena mākslas un amatniecības centra radošajā keramikas darbnīcā. Iespēja ģimenes locekļiem kopīgi darboties ar mālu, veidot savai ģimenei vien raksturīgus priekšmetus.

Sporta sacensības

◆ 9. oktobrī pulksten 10.00 atklātās kauša izcīņas sacensības militārizētajā šķēršļu jolās pārvarēšanā Rožupē.
◆ 10. oktobrī pulksten 10.00 novada spīngiņošanas sacensības, novusa un šaha sacensību pirmā kārtā.

Bibliotēku aktivitātes

◆ Druvas bibliotēka

◆ No 14. līdz 21. oktobrim izstāde «Rakstnieciņai Norai Ikstenai — 40».

Turku pagasta bibliotēka

◆ No 12. oktobra izstāde «Krievu dzejniekam Mihailam Lermontovam — 195», «Angļu rakstniekam Oskaram Validam — 155».

Sūtru bibliotēka

◆ No 15. oktobra izstāde «Norai Ikstenai — 40».

◆ No 16. oktobra izstāde «Francim Trasunam — 145».

Rudzātu bibliotēka

◆ No 15. oktobra izstāde «Svarīgi, lai mīlestība ir sabiedrotā ik dienu», kas veilita rakstnieciņai Norai Ikstenai jubilejai.

Rīta bibliotēka

◆ No 10. oktobra izstāde «Angļu rakstniekam Oskaram Validam — 155».

Madaļinas bibliotēka

◆ No 16. oktobra izstāde «Katoļu garīdzniekam, sabiedriskajam darbiniekam Francim Trasunam — 145».

Līvānu bērnu bibliotēka

◆ 16. oktobrī jauno grāmatu diena.

Rožupes bibliotēka

◆ 14. oktobrī bibliotēkārā stunda «Eš — bibliotēkas lietotājs».

PREIĻU NOVADA kultūras centrs

◆ 16. oktobrī pulksten 18.00 Preiļu kultūras namā ģimeņu vakars «Pokrovskijē posidēliki» (Pokrova vakarēšana). Preiļu novada slāvu kultūras biedrības «Raduga» (Varavīksne) sarīkojums.

RIEBIŅU NOVADS

Riebiņu kultūras nams

◆ 9. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka bijušā bāra telpās.

Galēnu kultūras nams

◆ 10. oktobrī pulksten 22.00 jauniešu kluba diskotēka.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 10. oktobrī pulksten 22.00 balie ar Gintu un Co.

◆ 17. oktobrī pulksten 19.00 Stabulnieku kultūras nama vokālā ansambļa «Zapevočki» piecu gadu jubilejas sarīkojums.

Siljukalna kultūras nams

◆ 17. oktobrī pulksten 22.00 balie ar grupu «Galaktika».

Silajānu kultūras nams

◆ 17. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka.

Rušonas kultūras nams

◆ 10. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka.

VĀRKAVAS NOVADS

◆ 17. oktobrī Vanaģu pamatskolā koncerts — balie pie gaidiņiem. Spēlēs grupa «Patrioti.lv».

HOROSKOPS

NEDĒĻĀJ (12.10. — 18.10.)

Auns. Notikumi var kļūt par īstu izturības pārbaudi. Esiet piesardzīgi, neuzticieties cilvēkiem, kuri visu atbildību par paveikto vēlas novelt uz jūsu pleciem. Rast risinājumu sprīngtā situācijā būs vieglāk, ja skaidri spēsiet saskatīt ne vien citu, bet arī savas kļūdas.

Vēzis. Neuztraucieties par iespējamām savas rīcības sekām. Ja uzversiet dzīvi mazliet nenopieģnāk, tad arī rezultāti, lai kādi tie būtu, jūs apmierinās. Pliņķā palauties uz veiksmi, protams, nav prātīgi, tomēr tieši tā jums palīdzēs ne reizi vien.

Dvīņi. Jūtu un emociju pāetē diemžēl var iekrāsoties tumšāki krāsu toni. Taču viss šajā dzīvē plūst un mainās. Baudiet dažādību. Par to, ka pēc skumijām nāk prieks un dzīve iekas jaukāka, varēsiet pieriecināties jau nedēļas sākumā. Veiksies, ja būsiet apņēmīgi.

Vēzis. Jūsu rīcība var noteikt nākotnes perspektīvas, attiecības ar partneriem un, iespējams, arī dzīvesveida maiņu. Neesiet impulsīvi, domājiet, ko darāt. Jūsu personības radošās izpausmes var pārsteigt ne vien draugus un kolēģus, bet arī jūs pašus.

Lauva. Būs vajadzīga elastība, zināma vilība un prasme pieļauties situācijai, lai izvairītos no nelietderīgiem kontaktiem. Nējaujiet sevi izmantot. Veiksmīgi var būt nelieli biznesa braucieni un pārrunas. Tikai atliks izdarīt parizo izvēli istajā brīdī, un puse no veiksmes jau būs jūsu kabatā.

Jaunava. Savas aktivitātes plānoņiet tā, lai pēc iespējas mazāk būtu atkarīgi no citu lēmumiem un viedokļiem. Nējaujiet, ka kritika no malas lero-bežo jūsu rīcību. Pauzēt savus uzskatus piāšakai publikai, izdosies palielināt savu ietekmi noteiktā sabiedrības daļā.

Svari. Ieraugot ceļmalā cīnīti, nēstēidzieties uzreiz uz tā apesīties, lai cik noguruši būtu. Varbūt uz tā varat pakāpieties un paraudzīties uz līdz šim nēredzētām tēlēm. Nākotnes perspektīvas iezīmēsies skaidrāk, atliks vien spert konkrātus soljus, lai tām pietuvotos.

Skorpions. Pavērojiet apkārt notiekošo un izdariet secinājumus. Savācīgtā situācijas analīze palīdzēs izvairīties no nepatīkamiem pārsteigumiem nākotnē. No prātīgiem darbiem varat pāriet pie darbiem. Ja pamānīsietes būt istajā laikā vajadzīgajā vietā, veiksmē jūs atradīs.

Strēlnieks. Svarīgi, lai mērķis, kura dēļ esat gatavi tērt spēkus un līdzekļus, patiesi būtu jūsu pilnīgu vērtis. Bez mērķīgi mētajot akmeņus upē, visas lieldzīvīs aizbaudīsiet. Centieties būt tālredzīgi. Nēstēidziet neperspektīvu un mazsvarīgu jautājumu risināšanā.

Mēzāzis. Ja cieši neturēsietes pie plānotās dienas kārtības, bet ļausīties brīvai improvizācijai, notikumi var virzīties jums vēlamā gultnē. Lieti nodēres spēja orientēties mainīgos apstākļos un prasme katru situāciju izmantot savā labā.

Ūdensvīrs. Neatlieciet uz vēlāku laiku to, ko varat jau izdarīt. Pat tad, ja jums šķiet, ka visus sakrātājus darbus padarīt nēpaspesiet, no iecerētā neat-sakīties. Redzot jūsu enerģisko rosīšanos, pēc pa-tižības var griezties draugi un tuviņieki. Esiet pretīmākoši, bet nējaujiet sevi izmantot.

Zivis. Var rasties iespēja atgūt nokavēto vai novērtē agrāk pieļautās kļūdas. Tas varos jūsu pašapmierinātību, tikai nekļūstiet lieīgi un nēceliet degunu gaisā — nēradzēsiet, kur likt kāju. Prātu var sagrozīt kāda tikšanās, turklāt tā, ka aizmirsisiet visu uz pasaules.

Pirmdiena, 12. oktobris

LATVIJAS TV 1

6.45 Labrīt, Latvijā!

8.30 Mīlas viesulis.

8.40 Degpunktā.

9.05 Amulets. 99. sērija.

10.00 Bet es tevī milu. M. f.

12.45 Sirmā ēdienkaratē.

13.00 Lielais ļautjūms.

14.00 LNT dienas ziņas.

14.50 Soli pa solim. 113. sēr.

15.15 Pankūciņa illelskie negadījumi. Anim. f.

15.45 Nopirkta mila. 82. sērija.

16.45 Sīvēlete bez pagātnes.

17.45 Anna un mīlestība.

18.10 Kas jauns 6:10.

18.30 Zelta druozis.

18.45 Milī mani mūzām.

19.20 Tautas balss.

20.00 LNT ziņas.

20.25 Sporta un laika ziņas.

20.40 Degpunktā.

21.05 Kamenska 5. 6. sērija.

22.05 Asmens. Trīs vienība.

0.20 Soprano ģimene.

1.25 LNT ziņu Top 10.

2.15 Karstā līnija.

3.15 Nāvējošais ierocis 2.

5.15 Sīvēlete bez pagātnes.

166. sērija.

TV3

5.00 Kobra 12. 11. sērija.

5.50 Jūlija: ceļš uz laimi.

35. sērija.

6.40 Mazās burves. Sūklis

Bobs Kvadrātbiksis.

Dzēkļa Čana

8.10 Izmeklētājs Kulagins.

140. sērija.

8.40 Māmiņu klubs.

9.20 Glābējkomanda

9.50 Mana mīļā aukle 7.

Seriāls.

10.55 Sargeģeji. Seriāls.

11.50 Meklējot pazudušos 3.

10. sērija.

12.50 Džima dēji. 3. sērija.

13.20 Medikopters. Seriāls.

14.25 Džekļa Čana

15.15 Postošā kaisība.

20. sērija.

16.10 Sirds uz ledus.

532., 533. sērija.

17.10 Kā saītk sapņu princī.

23. sērija.

18.10 Mana mīļā aukle 7.

34., 35. sērija.

LNT

6.00 Ticīgo uzvaras balss.

19.20 Bez tabu.

19.50 TV3 ziņas.

20.00 UgunsGrēks. 89. sērija.

21.00 Ekstrasensu ciņas 5.

22.00 C.S.I. Nujorka 5.

22.55 Bīstamās

23.50 Nekā personīga.

0.35 Smukulīte Betija. 11. sēr.

1.25 C.S.I. Nujorka 3.

2.15 Čilli: Interaktīvs nakts

šovs.

TV 5

6.30 Priekā pilna dzīve.

7.00 Jūrmala 2008.

8.00 Izsole.

8.15 Jūrmala 2008.

9.00 Televēlkaļa skatlogš.

9.15 Vienkāršās patiesības.

10.15 Nacionālās drošības

agents. Seriāls.

11.15 Televēlkaļa skatlogš.

11.30 Izmeklēšanas

noslēpumi. Seriāls.

12.30 Sasīsto lukturu ielas.

Seriāls.

13.30 Turecka maršs. Seriāls.

14.15 Televēlkaļa skatlogš.

14.30 Jūrmala 2008.

15.10 Bagātību sala.

16.30 Izmeklēšanas

noslēpumi. Seriāls.

17.30 Sasīsto lukturu ielas.

Seriāls.

18.30 Bez cenzūras.

19.30 Ziņu vakars.

20.05 Nāvējošais spēks.

Seriāls.

21.00 Izmeklēšanas

noslēpumi. Seriāls.

22.00 Ziņas 22.00.

22.30 Kriminālā Latvijā.

23.00 Izsole.

23.15 Maskavas

kriminālmeklēšanas

pārvade. Seriāls.

0.10 Kriminālā Krievijā.

LĪVĀNU TELEVIZIJA

05.50 — 21.00 TV3

21.00 Jēkabpils laiks.

21.30 Pašvaldību aktualitātes.

Līvānu novada dome.

22.00 Jēkabpils laiks.

22.40 — 05.50 TV3

PBK

7.00 Labrīt!

7.30 Ziņas.

10.00 Malahovs +

11.00 Ziņas.

11.30 Kontrolpīrkums.

12.05 Saderināšanās

gredzens. Seriāls.

13.00 Citas ziņas.

13.25 Znatoki. Sērija.

14.00 Ziņas.

Satversmes tiesa zem spiediena

Pensiju samazināšanas lieta, ir, iespējams, visgrūtākā, ko jebkad nācies izskatīt Satversmes tiesai. Debesis virs tiesas ir sablīvējušās kā pirms īsta negaisa lieta iesaistīto divu pušu spiediena dēļ — pensionāri gaida no Satversmes tiesas, pēc viņu domām, vienīgo taisnīgo spriedumu, ka pensijas samazināšana netaisnīga. Savukārt valdībai tas būtu kā ļaunākais murgs tukšā naudas maka dēļ.

Kad būs spriedums

Nākamnedēļ noslēdzas Satversmes tiesai atvēlētais laiks «pensiju mazināšanas lietas» sagatavošanai, taču, iespējams, tas tiks pagarināts lietas sarežģītības dēļ. Satversmes tiesas priekšsēdētāja palidze Lina Kovalevska paskaidroja: ja lieta ir sarežģīta, piemēram, ir jāpieprasa daudz informācijas vai tā ir vairākkārt jāprecizē, lietas sagatavošanas termiņu var pagarināt — vēl par diviem mēnešiem. Tikai pēc lietas sagatavošanas tiesa lemj par lietas izskatīšanas datumu un kārtību. Pagaidām par pensijām nav lemts, vai lietas izskatīšana tiks pagarināta. «Neatkarīgajai» pieejamā informācija liecina, ka līdz šī gada beigām visiem punktiem uz i jābūt saliktiem.

Vasaras sākumā valdība izstrādāja un Saeima pēcāk akceptēja jaunu likumu, paredzot pensiju samazināšanu par desmit procentiem;

strādājošajiem pensionāriem par 70 procentiem. Lai gan Latvijas Pensionāru federācijas prasība bija likumā atrunāt iespējas pēc krīzes pensionāriem atmaksāt ieturēto (pensiju samazinājums tad būtu kā pensionāru piespiedu aizdevums valstij), uz šādu variantu valdība neparakstījās.

Lietā, ko pašlaik sagatavo Satversmes tiesa, ir apvienoti vairāku pensionāru iesniegumi, un tie attiecas gan uz vieniem, gan otriem pensionāriem, kā arī izdienes pensiju saņēmējiem.

Taisnīga uzvara

Spiediens uz Satversmes tiesu no iedzīvotāju puses saistīts ar cilvēku gaidām — pēc taisnīgas uzvaras, pēc tā, ka vismaz kāds pateiks, cik netaisnīgi samazinātas pensijas. Sprototams, kā gadījumā, ja tiesa pieņem pensionāriem nepatīkamu lēmumu, tiesa kā instance, kur cilvēki meklē taisnību, iespējams, zaudētu autoritāti iedzīvotāju acīs, neņemot vērā, cik un kā pamatots būtu spriedums. Cita lieta ir par valdības vai atsevišķu politiķu izteikumiem Satversmes tiesas sakarā. Jau vasarā vairāki valdību veidojošo partiju politiķi izteicās: ja tiesa lemtu par labu pensionāriem, valsts sabrukta. Var citēt «Jaunā laika» vadītāju Solvitu Āboltiņu, kura intervijā radio skaidri sacīja: «Ja Satversmes tiesa nolems, ka valstij jāatmaksā pensionāriem nauda, kas iegūta no pensiju samazināšanas, iestā-

sies valsts bankrots.» Par šiem izteikumiem Satversmes tiesas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris saka — tas ir politiķu spiediens uz Satversmes tiesu, lai tā lemtu nevis taisnīgi, bet «vienā virzienā».

Bez variantiem

Latvijas Pensionāru federācija (LPF) jau paziņojusi, ka pensiju samazināšana ir pretrunā ar Satversmi un pārkāpj valsts pamatlukumā ietvertos tiesību principus. Pensionāri to darījuši zināmu arī Satversmes tiesai. «Līdz 8. jūnijam Ministru prezidents Valdis Dombrovskis sabiedrībai apgalvoja, ka budžeta izdevumu samazināšanas pasākumi neskar pensiju saņēmējus. Tāpēc vecuma pensiju samazināšana strādājošiem pensionāriem par 70 procentiem izraisīja šoku,» stāsta LPF vadītāja Aina Verze. Samazinot pensijas, nav ņemts vērā, ka Latvijā ir viszemākās pensijas ES. Tiesai darīti zināmi arī citi argumenti, kā arī sīki izklāstīts, kā notika lēmumu pieņemšana valdībā, un tas, ka būtībā valdība nebija gatava nekādiem alternatīviem risinājumiem.

To apstiprina arī Labklājības ministrijas (LM) atbilde Satversmes tiesai — apstrīdētā likuma izstrādes gaitā ierobežotā laika dēļ nebija iespējams rast alternatīvas izejas, lai nesamazinātu pensijas. Likumprojekts tika izstrādāts un iesniegts izskatīšanai valdības sēdē vienas darba dienas laikā, tāpēc nebija iespējams

pilnvērtīgi un vispusīgi izvērtēt pensiju ierobežojumu atbilstību Satversmei, taisnojās LM.

Iespējamie Satversmes tiesas iznākumi un sekas

Kurš likuma pants ir apstrīdēts Satversmes tiesā?

Satversmes tiesā apstrīdēta likuma «Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam» 3. daļas atbilstība Latvijas Satversmei. Šis likums paredz, ka laikā no šī gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim pensijas izmaksājamas 90 procentu apmērā, bet strādājošajiem pensionāriem — 30 procentu apmērā.

I variants

Satversmes tiesa atzīst, ka valdības un Saeimas pieņemtais likums, kas paredz pensiju izmaksāšanu nepilnā apmērā, ATBILST Satversmei.

Iespējamās sekas: krasi var pieaugt iedzīvotāju, īpaši pensijas saņēmēju, neapmierinātība; sociālie nemieri. Valdībai izdevīgākais variants no finanšu viedokļa.

II variants

Satversmes tiesa atzīst, ka valdības un Saeimas pieņemtais likums, kas paredz pensiju izmaksāšanu nepilnā apmērā, NEATBILST Satversmei un ir pārkāptas pensionāru tiesības.

Iespējamās sekas:

✓ Satversmes tiesa var pie-

ņemt lēmumu, ka pensijas ierobežojošais likums nav spēkā ar tā pieņemšanas brīdi, tas ir, no 1. jūlija, paredzot, ka pensionāriem nelikumīgi ieturētais jāatmaksā. Valdībai jāmeklē ievērojami līdzekļi PENSIJU ATMAKSAI, kā arī to izmaksai pilnā apmērā nākamgad, kas var draudēt ar SOCIĀLĀ BUDŽETA KRAHU, ja netiek atrasti papildu līdzekļi no citiem avotiem.

✓ Satversmes tiesa var pieņemt lēmumu, ka pensijas ierobežojošais likums nav spēkā ar kādu konkrētu datumu nākotnē un ieturētais nav jāatmaksā (valdībai jāmeklē jaunus likuma redakcijas, kas balstītos uz Satversmes tiesas spriedumu). TURPMĀKĀIS atkarīgs no valdības un Saeimas, kāda likuma redakcija tiktu pieņemta, taču tai noteikti būtu jābūt «mikstākai».

III variants

Satversmes tiesa var atzīt, ka valdības un Saeimas pieņemtais likums, kas paredz pensiju izmaksāšanu nepilnā apmērā, daļēji NEATBILST Satversmei, proti, pensijas ierobežot nedrīkst, taču ir pieļaujams veikt šādus vai līdzīgus grozījumus, JA VALSTĪ IR KRĪZES SITUĀCIJA.

Iespējamās sekas: līdzīgas kā I variantā. Pastāv iespēja, ka valdībai būs jāgatavo citi grozījumi likumā, kas paredzētu NE TIK KRASU pensiju samazinājumu kā, piemēram, strādājošajiem pensionāriem.

«Neatkarīgā»

Ministru prezidents iestājas par vienīgā mājokļa kredītņēmēju aizsardzību

Nemot vērā situāciju finanšu tirgū un pieaugošās kredītņēmēju problēmas, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis uzdevis Valsts kancelejas Juridiskajam departamentam steidzami sagatavot grozījumus Civilprocesa likumā un citos normatīvajos aktos, kas paredzētu, ka kredītņēmēja (fiziskas personas) atbildība pret kredīta devēju saistībā ar vienīgā mājokļa iegādi, ir aprobežota ar ķīlas vērtību, un pēc ķīlas reali-

zācijas nav iespējama piedziņas vērsšana uz pārējo kredītaņēmējam piederošo mantu, kā arī nav iespējams pieprasīt galvotājiem veikt maksājumus atlikušās aizdevuma summas apmērā, kas palikusi pēc ķīlas realizācijas, informē Līga Krapāne, Ministru Prezidenta preses sekretāre.

Papildus valdības vadītājs lūdzis izvērtēt iespēju paredzēt, ka kredītaņēmēju un tā ģimenes locekļus nav iespējams izlikt no vie-

nīgā mājokļa, ja nav panākta vienošanās par ģimenes pārēju uz citu dzīvojamo platību, t.sk. bankām būtu pienākums piedāvāt šādu esošajām dzīvojamām platībām.

Gatavojot šādus grozījumus, V.Dombrovskis lūdzis apkopot informāciju par kredītņēmēju juridiskajām saistībām pret kredīta devējiem un kredītņēmēju aizsardzības mehānismu Zviedrijā.

Skolas autobusi ir būtisks atbalsts izglītības pieejamībai

Saeimas Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija 6. oktobrī pēc tikšanās ar atbildīgo institūciju pārstāvjiem secināja, ka autobusu iegāde ir būtisks solis skolēnu pārvadājumu jautājuma risināšanā pašvaldībās, tomēr jāmeklē arī citi risinājumi izglītības pieejamības nodrošināšanai, informē Saeimas preses dienests.

«Vispārējās izglītības iestāžu sistēmas reorganizācija norisinās pēdējā brīdī un ļoti strauji, tādējādi rūpes par skolēniem lielā mērā noveļot uz pašvaldību pleciem. Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas aptaujā ir secināts, ka kopumā pašvaldības nodrošina bērniem transportu, tomēr jautājums paliek — cik daudz un bieži. Pozitīvi vērtējams rastais finansējums skolēnu autobusu iegādei, taču ar to visas problēmas atrisinātas netiks,» norāda apakškomisijas priekšsēdētājs Jānis Dukšinskis.

Kā noskaidroja deputāti, gan Pasaules Banka, gan arī Šveices valdība ir gatava dot finanšu līdzekļus jaunu skolēnu autobusu iegādei. Šveices finansiālā palīdzība ļaus iegādāties 110 skolēnu autobusus, savukārt Pasaules Banka dos līdzekļus 66 autobusu iegādei. Jaunie autobusi varētu tikt piegādāti līdz nākamā gada augustam.

Pašvaldībās, kurās norisinājies skolu reorganizācija un likvidācija, valsts kompensēs 90 pro-

centus no pašvaldību izdevumiem skolēnu pārvadājumiem. Šis pasākums tiks īstenots līdz 2011. gada 31. decembrim, deputātus informēja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārstāvis. Šim mērķim no valsts budžeta līdz gada beigām tiks izlietoti 240 tūkstoši latu.

«Pašreizējais risinājums atvieglos pašvaldību darbu, tomēr situācija, ka sākumskolas vecuma bērniem jāceļas sešos no rīta, lai dotos uz skolu, nav vērtējama kā normāla. Turklāt novados ievērojami mazinājies finansiālais atbalsts interešu izglītībai, un skolēniem vairs nav pieejamas pagarinātās dienas grupas, kas ievērojami apgrūtinā gan skolēnu, gan arī vecāku dzīvi,» atzina apakškomisijas priekšsēdētājs.

Lai turpmāk izglītības iestādes par slēgšanu neuzzinātu pēdējā brīdī, Saeimas Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija plāno rosināt Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju veikt grozījumus Izglītības likumā, lai ieviestu normu, kas noteiks, ka jebkuras izglītības iestāžu reformas būs jāzīmē sešus mēnešus iepriekš. Turklāt būtu jāparedz, ka reformas nedrīkstēs īstenot mācību gada vidū, norāda J. Dukšinskis.

Saskaņā ar jaunākajiem datiem, vispārējās izglītības iestāžu reformas ietvaros Latvijā likvidētas 59 skolas un 79 reorganizētas, pārveidojot tās par pirmsskolas izglītības iestādēm, saglabājot tikai sākumskolas izglītību vai pievienojot citai novada teritorijā esošai skolai.

Vairāk ierobežos valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un to «meitas sabiedrību» ziedojumus

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija otrdien, 6. oktobrī, konceptuāli atbalstīja grozījumus likumā «Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu», kas paredz stingrākus ierobežojumus valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un to «meitas sabiedrību» ziedojumiem.

Ar grozījumiem iecerēts noteikt, ka gan valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrība, gan arī šādas kapitālsabiedrības «meitas sabiedrība» drīkstēs ziedot tikai tad, ja iepriekšējā saimnieciskajā gadā tā ir strādājusi ar peļņu. Ziedoju-

miem varēs atvēlēt ne vairāk par 10 procentiem no tīrās peļņas.

Patlaban šādi ierobežojumi nav noteikti. Turklāt šobrīd ierobežojumi ziedot attiecas tikai uz valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrībām, nevis to «meitas sabiedrībām».

Gadījumā, ja valsts kapitālsabiedrības vai to «meitas sabiedrības» ziedojuma summa pārsniegs 2000 latu, ziedojumu drīkstēs piešķirt tikai ar Ministru kabineta atsevišķu piekrišanu, bet ja summa ir no 500 līdz 2000 latiem — ar finanšu ministra piekrišanu. Vienlaikus komisija vienojās vēl diskutēt par minēto sliekšņu pamatotību.

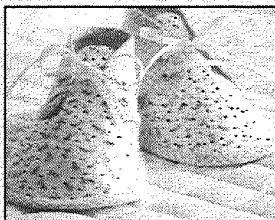
Atbalstu izstrādātajiem grozījumiem

miem komisijas sēdē pauda gan Finanšu ministrija, gan arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, uzsverot arī nepieciešamību vēl pilnveidot noteikumus, kas saistīti ar ziedošanu.

Izmaiņas likumā nepieciešamas, lai pilnveidotu dāvināšanas tiesisko regulējumu un taupītu valsts un pašvaldību līdzekļus, kā arī novērstu gadījumus, kad aizdāvinājumiem vai ziedojumiem tiek slēpti citi darījumi, norāda grozījumu autori.

Par grozījumiem likumā «Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu» trijos lasījumos vēl lems Saeima.

Tajā mājā, kurā goda vietā atrodas šūpulītis,
vienmēr ir svētība.
Tā ģimene, kurā par to tiek domāts, neiznikst.
Tā dzimta turpinās.
Tā pilsēta neizmirst,
kurā ir vismaz viens dzemdību nams.

Septembrī reģistrētie jaundzimušie

LĪVĀNU novadā: Kirils, Ešlija, Aleksandra, Viktorija, Daniels. PREIĻU novadā: Valerija, Veronika, Adrians, Leonards, Liene, Romija Estere, Vairis. VĀRKAVAS novadā: Raitis, Ralfs.

Es aizgāju no jums, mīļie mani,
Un atstāju baltu svečīti iedegtu —
Tad zināsi, — augšā man klājas labi,
Tur atradu sev mājas.

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2009. gada septembrī reģistrētie mirušie

AGLONAS novadā

Borbala Jonāne
(dzimusi 1917. gadā)
Genovefa Vindele (1930.)
Stanislavs Vaikulis (1924.)
Franciška Valaine (1922.)
Veronika Lukaševiča (1928.)
Andris Madelāns (1970.)
Einārs Briezis (1960.)

LĪVĀNU novadā

Sergejs Romanovs (1970.)
Klaudija Auzāne (1920.)
Marija Vīcupe (1916.)
Anastasija Pastare (1938.)
Irina Martinova (1989.)

Valentīna Zemerova (1929.)

Aigars Lignarskis (1981.)
Rolands Streikišs (1998.)
Tatjana Visocka (1935.)
Jāzeps Neicgalis (1931.)
Juris Eiduks (1945.)
Alberts Reķšņa (1922.)
Osvalds Romanovskis (1937.)
Voldemārs Briška (1945.)
Antons Volonts (1914.)
Praskovja Marcinkeviča (1941.)
Jevģenija Goldova (1932.)
Jānis Ancāns (1939.)

PREIĻU novadā

Ivans Drozdovs (1949.)

Valērijs Ivanovs (1951.)

Aleksandra Jefimova (1923.)
Viktors Kižlo (1940.)
Mihails Kolesnikovs (1953.)
Paulīna Mūrniece (1935.)
Veronika Oļševska (1928.)
Anna Romanovska (1929.)
Tatjana Sidorova (1927.)
Lilija Stumbiņa (1953.)
Gunārs Vulāns (1967.)

VĀRKAVAS novadā

Ivans Urbanovičs (1955.)
Leons Vaivods (1943.)
Valentīns Petrovs (1937.)
Alfons Mačāns (1944.)

PSIHOLOGA PADOMS

Kur niķi pārvēršas par stiķiem

Tris gadu vecumu bieži dēvē par personības dzimšanas laiku. Tas saistīts ar patstāvības veidošanos un pirmajiem soļiem komunikācijā ar sabiedrību. Šajā vecumā bērns sāk apzināties savas mākas, viņam ir svarīgi, lai tās apkārtējie pieņemtu. Bērnam gribas, lai par viņa darbošanos apkārtējie priecājas. Tas ir laiks, kad bērns sāk veidoties mērķtiecība, patstāvība, kad uzmanība jāpievērš visām bērna attīstības jomām — gan pašapziņas veidošanai, gan fiziskajai, intelektuālajai, emocionālajai un uzvedības attīstībai.

Psiholoģe, psihoterapeite Antra Sloka uzsver, ka īpaša uzmanība jāvelta bērna pašapziņai un sevis izpaušmei, izvēloties tam pozitīvas audzināšanas metodes. Bērna niķi lielajiem liek bieži saprast, ka bērnam ir savs redzējums, savas vēlmes un griba, un šajos brīžos ir būtiski būt radošiem, un ievirīt bērnu tajā uzvedības un attieksmju ceļā, kur viņš varētu savas spējas izpaust lietderīgi un būt apmierināts pats, un viņu spētu pieņemt apkārtējie, atgādina psiholoģijas speciāliste. Viņa ieteic audzināšanas procesā izmantot piecus Dž. Greja pozitīvās audzināšanas principus. Ja tiem piekrit vecāki un mājās tos ievēro, tie palīdzēs bērnam rast spēku stāties pretī dzīves grūtībām un attīstīt visu savu iekšējo potenciālu.

Lūk, šie pieci principi, kas būtu jāievēro, izvēloties pozitīvās audzināšanas metodes.

Tu vari būt atšķirīgs. Katrs bērns ir unikāls, vienreizējs, neatkarīgs, katram ir savas vajadzības, dotības un spējas. Zēni ar savām vajadzībām atšķiras no meitenēm un otrādi. Katram bērnam var būt savas īpatnības, kā viņš uztver informāciju, to apgūst

Katram ir savs temperaments, temps, kādā viņš veic uzdevumus. Katrā bērņā neapšaubāmi ir kāds no intelekta veidiem. Audzinātāja bērnu dārzā un vecāku ticībā, izpratnē, ka bērna vajības var radīt spēku, trūkumi — spējas, ļauj bērnam būt tādām, kāds viņš ir.

Tu vari kļūdīties. Visi kļūdās, un tas ir dabiski un normāli. Pieaugušajiem kļūdīties svarīgi būtu atzīt savas kļūdas, atvainoties, ja nepieciešams. Vērojot pieaugušo attieksmi, bērns pamazām iemācās atbildēt par savām kļūdām. «Bērni ierodas šai pasaulē, apveltīti ar spējām mīlēt vecākus, taču viņi nemāk mīlēt sevi un piedot sev. Viņi iemācās mīlēt sevi, izjutot vecāku attieksmi un to, kā vecāki reaģē uz viņu kļūdām. Ja bērni netiek kaunināti un sodīti, viņiem paveras iespēja apgūt ļoti svarīgu mācību — spēju mīlēt sevi pašu un samierināties ar savām nepilnībām.» (Dž. Grejs)

Tu vari paust negatīvas emocijas. Nereti dzirdam: «Neraudi, tu taču esi puika. Nedusmojies, nav labi dusmoties. Nebaidies, tu jau esi liels. Nesatraucies, būs jau labi». Un tamlīdzīgi. Taču par visu svarīgāk bērnam ir izteikt savas emocijas, lai cik negatīvas vecākiem tās liktos. Visas emocijas ir normālas un dabiskas, par tām nekad nav jākaunas. Pieaugušie var palīdzēt bērnam tās izpaust, atrodot tām piemērotu veidu un brīdi. Ja bērns iemācās izpaust savas negatīvās emocijas, viņš apgūst patstāvību un attīstās par spēcīgu individualitāti. Atpazīstot savas emocijas, bērns izprot savu jūtu pasauli, tādējādi attīstot savu pašapziņu.

Tu vari gribēt vēl. Psiholoģe Antra Sloka atzīst, ka, konsultējot pieaugušos, bieži nākas sastapties ar viņu grūtībām — paprasīt,

palūgt, pavaicāt. Vīram grūti pavaicāt sievai par viņas norūpējušos izskatu pēdējā laikā. Sievai grūti paprasīt vīram palīdzību pieskatīt bērnus, kad jūtas nogurusi. Citiem savukārt grūtības sagādā priekšniekam palūgt brīdītienu vai algas pielikumu. Daudzi kādreiz dzirdējuši pārmetumu: «Esi pateicīgs par to, kas tev ir!». Bērns, kurš dzird šādus vārdus, izjūt vecāku neapmierinātību, saprot, ka nedrīkst gribēt vairāk. Mēs nelūdzam, neprasām, jo bail, ka dzirdēsim mūžīgo NĒ! Bērni nezina, cik viņi var atļauties, un tas ir dabiski. Svarīgi ir mācēt bērnam šo NĒ pateikt pozitīvi, bez dusmām, aizvainojuma, parādot arī lietas, ko viņš šajā brīdī var gribēt, tā, lai bez liekiem pārdzīvojumiem viņam nevajadzētu vēlme gribēt vēl. Ļaujot savam bērnam prasīt vēl, viņam tiek dāvāta mērķtiecība un spēka apziņa.

Tu vari teikt «nē», tomēr noteicošais vārds ir mammai, tētim, audzinātājam.

Ja senāk bērni jutās vairāk ierobežoti, vairāk tika salauzta viņu griba, tad viena no mūsdienu lielākajām problēmām ir tā, ka bērniem tiek dota pārāk liela vara. Vecāki apzinājušies, ka bērnam jāaug kā individualitātei, bērniem jādod brīvība, taču aizmirsuši saglabāt savu varu. Ja vecāki nezaudē vadību, viņi ar labiem panākumiem var dot bērniem vairāk varas. Ļaujot bērniem teikt «nē», viņiem paveras iespēja izpaust savas izjūtas, apjaust, ko viņi vēlas, un tad pielāgot bērna vēlmi reālai situācijai, iespējamiem resursiem, vecāku vēlmēm, liekot arī bērnam domāt, saprast un uzņemties atbildību.

Būsim kopā ar bērniem svarīgā dzīves posmā, palīdzēsim viņiem augt un attīstīties.

TVNET

VĀRDS UN TĀ SKAIDROJUMS

12. oktobris

VALFRIDS. Pragmatīks, korekts, mierīgs, nosvērts. Jaušama kautrīga varavīksne. Viņš mīl arī romantiku, vieglas dēkas, kas beidzas kā labā amerikāņu vesternā. Tomēr var arī būt sikumains līdz fantastiskiem apmēriem.

Latvijā reģistrēti 60 Valfrīdi.

KIRA. Ļoti sarežģīta būtne. No viņas dveš teatralitāte, kas piemīt labām aktrīsēm. Vīriešu dēļ pieļauj ne vienu vien neprātību. Dažkārt aizraujas ar mistiskām iedomām. Kirai raksturīga liriska jūtu kondensācija un sievišķīga lidināšanās mākoņos. Bez īpašiem psiholoģiskiem samezģlojumiem rit viņas ikdiena.

Latvijā reģistrētas 535 Kiras.

13. oktobris

IRMA. Dzelzs raksturs, jo zina, ko grib panākt. Prot valdīt pār lielu ļaužu prātiem. Ģimenē ir balsts un visu vienotājspēks. Sapņi gandrīz nekad nesakrīt ar reālo dzīvi. Smejas caur asarām. Kā uzvilkt mehānisms, kas nevar apstāties, viņa metas iekšā dzīves gūzmā. Skaistākās Irmas īpašības — izturība un objektivitāte. Irma alkst visu uzziņāt.

Latvijā reģistrētas 982 Irmas.

MIRGA. Bieži garlaicojas, it kā būtu nolikta uz plaukta starp vecā vīna pudelēm un veciem skābētu gurķu podiem. Un tikai izretis Mirgas sirds uzspurdz stāvus gaisā kā cirulis.

Latvijā reģistrētas 8 Mirgas.

14. oktobris

VILHELMĪNE. Viņai ir stingrs pamats zem kājām, tāpēc laimes brīžos var būt patmīlīga un koķetē ar savām vājībām. Būt par aizbildni — tāds ir viņas hobijs! Zēli, ka brīžiem Vilhelmīnei zūd humora izjūta. Ir taupīga un kārtīga. Neatļaidīga mērķa sasniegšanā. Ciest nevar sliņķus!

Latvijā reģistrētas 382 Vilhelmīnes.

MINNA. Ražena sieviete, kas samaitātību uzskata par dabisku parādību. Zina, ka pasaulē uz priekšu var tikt tikai ar diplomātiju, glaimiem un veiklību. Un Minna neskopojas — laiž darbā visus šos ieročus.

Latvijā reģistrētas 76 Minnas.

15. oktobris

EDA. Visu mūžu plivinās, neļaujot ieskatīties savas dvēseles kambaros. Dzīve Edu dzenā kā salmiņu vējā. Un Eda tik skrien un skrien, līdz atjēdzas: viss jau pagaisis.

Latvijā reģistrētas 24 Edas.

HEDVIGA. Dzīvo saskaņā ar sevi. Alkst pēc daudzveidības un interesantām attiecībām. Mūžs viņai raibs un bangains, bagāts ar nesaprotamiem lēcieniem. Hedviga paver vārtus vēsai racionālisma straumei. Bezbaillīgi metas iekšā visgrūtākajos notikumos.

Latvijā reģistrētas 120 Hedvigas.

HELVĪJS. Talantīgs un smalks, iejūtīgs un rafinēts. Neatļaidīgs. Jautrs un augstprātīgs, galants un acumirkļa vergs. Var būt gan ietepīgs, gan mīli padevīgs.

Latvijā reģistrēti 149 Helviji.

16. oktobris

DAIGA. Ministri kā gaiļi uzlec, nolēc no laktas, bet Daiga arvien paliek smaidoša savā vietā. Neizsamist, ja pirmie kucēni jāslīcina. Vienmēr kur traucas. Māk būt valodīga un laipna. Ļauj brīvi visiem vējiem un plūsmām šalkot sev pāri. Centība dod panākumus. Dažkārt viņa mīlestību izdomā pati, tāpēc tā ir jo spēcīgāka.

Latvijā reģistrētas 4217 Daigas.

DINIJA. Nebaidās ne no kā. Ar savām dīvainībām pievelk cilvēkus. Tas vairo Diniņas pašapziņu. Taču dzīves stils ir nepiespiests un rotalīgs. Var būt arī tā, ka Dinija satiek partneri, kurš viņai ir tik tāls kā tuksnesis.

Latvijā reģistrētas 123 Dinijas.

17. oktobris

GAITS. Ātra daba un zināma mikstčaulība kavē viņu pieņemt lēmumu. Viņš var nodoties acumirkļa sajūsmai, tad izplēn visas uzburtās pilis — un Gaits atkal atgriežas realitātē.

Latvijā reģistrēti 12 Gaiti.

KARĪNA. Sievišķīga, gudra, vilinoša. Asi uztver mazāko nesaskaņu starp cilvēku vārdiem un domām. Baidās no vienaldzīgajiem, jo tieši viņi ir spējīgi uz nodevību. Labprāt augtu bieža meža ēnā, bet dzīve Karīnu iemet šaudīgu ļaužu vidē. Tad viņa dara visu, lai nezaudētu savu individualitāti. Dabiskais piepildījums ir mīlestība un bērni. Dara gandrīz to pašu, ko vīrieši, un reizē patur sievišķības spēku.

Latvijā reģistrētas 3639 Karīnas.

GAITIS.

Latvijā reģistrēti 108 Gaiti.

18. oktobris

ROLANDS. Pirmais tips. Nav vienaldzīgs pret varu un naudu. Rolandam eksistē tikai tas, ko viņš pats izdomā un saoz. Jūt un dzird to, ko citi vēl nav pat iedomājušies. Attiecībās ar cilvēkiem vienkāršs un tiešs. Dzīvi bauda, nevis tikai «dekorē iekštelpas». Medī labas paziņas un studē cilvēku vājības. Respektē autoritātes. Ir situācijas noteicējs.

Otrās tips. Dziednieks, ekstrasesns ar pārcilvēcisku gribasspēku. Māk domas uztvert, pārraidīt un divaini atminēt otra cilvēka sāpi.

Trešais tips. Pavisam ikdienišķs un reāls praktiķis. Aukstasinīgi veic katru uzlikto pienākumu un pedantiski kārtro darījumus.

Latvijā reģistrēti 4277 Rolandi.

ROLANDA. Viņa jūt bērnišķīgas bailes no īstenības. Tāpēc izvairās no konfliktiem, ieraujas sevī. Spilgti izteikts brīvības instinkts. Tāpēc Rolanda bieži «izbrākē» savus pielūdzējus.

Latvijā reģistrētas 18 Rolandas.

RONALDS. Glums un atspērīgs, veikls un iecirtīgs. Ar viņu draudzēties ieteicams patstāvīga rakstura cilvēkiem.

Latvijā reģistrēts 791 Ronalds.

ERLENDIS. Iznesība, apburoša laipnība, prasme vienā mirklī iekarot katru sirdi ierindo Erlendu veiksmnieku kārtā. Viņš ļauj tradīcijām un pārbaudītiem variantiem. Atzīst sievietēs pirmatnējo pamatinstinktu, tāpēc necenšas meklēt ideālu sievieti, jo tad garlaicība neizbēgama.

Latvijā reģistrēti 67 Erlendi.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.
Izmantota G. Treimaņa grāmata «Vārdi un to noslēpumi»

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, PATEICĪBA

Pārdod sazagētu lapu koku malku ar piegādi
Preiļos un tuvākajā apkārtnē.
Tālr. 22079169.

Pārdod visa veida metāla jumta segumus, sākot no 2 Ls/m², notek sistēmas un metāla konstrukcijas.
Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

DZIĻURBUMI.

Tālr. 26526049.

Pārdod lopbarības, pārtikas kartupeļus, kviešu, miežu graudus, miltus, klijas ar piegādi.
Tālr. 27579341.

SEDUMI

● **APKURE**
● **SANTEHNĪKA**
● **BŪVMATERIĀLI**
Apkures montāža, preču piegāde.
Tālr. 65220980, 29397019.
Jēkabpils, Brīvības ielā 301a (blakus poliklīnikai).

Pārdod

AUDI A4 (1,9 TD, dīzelis, 1996. g. izl., UNIVERŠĀL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR).
T.29569556;
HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā).
T.26152958;
MAZDA 323 (1988. g. izl., 1,5, TA līdz 07.2010., 3-durvju, hecbeks, Ls 350).
T.27562667.

CENU IZMAIŅAS!!!

SIA «Aļņi AS» iepērk

● **Zāgbaļķus** Ls/m³

Diam.	18-24	25<
EGLE	32	32
PRIEDE	28	30

Garumus iepriekš saskaņot!

Ir transports.

Korekta uzmērīšana.

Samaksa uzreiz!

Tālr. 64866070; mob.tālr. 29806775.

✓ **PVC logi ar 35% atlaidi.**
✓ **Ār durvis no Ls 109.**

Lizings, montāža, apdare.

Tālr. 65321411, mob. 28673992.

AICINA DARBĀ strādniekus

LOPKAUTUVĒ Inešos.

Dzīvesvieta.

Tālr. 29478728.

SIA «Daugavpils putni»
PĀRDOD DĒJĒJVISTAS.

Tālr. uzzinām 65407830.

Pērk

labu LB govi. Tālr. 29534102.

Dažādi

Vajadzīga uzticama pensionāre lauku mājās pieskatīšanai uz ilgāku laiku. Tālr. 28734626.

SIA «Baltik - Calves»

uzpērk piena teļus.

Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.

Tālr. 26344173.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tālr. 26142514, 29293219,

64871804.

SIA «ASTA2008»

visu laiku iepērk piena teļus par labākajām cenām.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 26253977.

SIA «SENLEJAS» iepērk jaunlopus, liellopus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 65322454, 26190124, 65033720.

Jēkabpils uzņēmums SIA «TORA PLUS» pārdos un mainīs pret mazgātu aitas vilnu — mākslas audumus, trikotāžu un dziju. **13. septembrī** Mežāncāni 8.00; Rudzāti 8.30; Priekuli 9.00; Preiļi 10.00; Riebiņi 11.00; Stabulnieki 11.30; Galēni 12.00; Smelteri 12.30; Anspoki 13.00; Sutri 13.30. **14. septembrī** Rožupe 8.00; Vanaģi 8.30; Upmala 9.00; Pilišķi 9.30; Anspoki 10.00; Aizkalne 10.30; Pelēči 11.00; Arendole 11.30; Svenci 12.00; Rimicāni 12.30.

SIA «Dižmežs» Jēkabpili pērk

bērza, melnalkšņa un baltalkšņa taru diametrā no 12 cm malkas skaldīšanai.

Cena meža krautuvē Ls 14.

Tūlītēja samaksa.

Tālr. 29397979.

Izsaku pateicību Vidsmuižas draudzes prāvestam Česlavam Mikšto, pr. Albertam Cimānovskim, pr. Hose Antonio Korranam, «Opus Dei» draugiem, Vidsmuižas draudzes korim, Riebiņu novada domei, LU studentiem, Galēnu pamatskolai, ārstei G.Džeriņai, kolēģiem, draugiem, kaimiņiem, radiem par piedalīšanos sēru dievkalpojumā, lūgšanām, sirsniņajiem atvadu vārdiem, krāšņajiem ziediem un vainagiem, izvadot mūžības ceļos mīlo māmiņu, vecmāmiņu Olgu PIZĀNI (dz. Leitāne).
Margarita Krole un piederīgie

STIGA RM

Pērk ipašumus ar mežu.

Tālr. 28660202.

«Baltkrievu preču veikals»

(Mehānizatoru ielā 2, Preiļos)
no 12 - 30. oktobrim rīko akciju.

Akcijas atlaides:

vasaras apaviem — 25%;

rudens un ziemas

apaviem — 15%;

pārējām precēm — 10%.

Laipni lūdzam!

Otrdien, 13. oktobrī, lēti pārdos dējējvistas un jaunputnus, gaiļus. Atgādinām, ka pārdošanas sezona drīz beigsies. Tālr. 29142247. Silajānos 8.00, Riebiņos 8.15, Preiļos 8.30, Pieniņos 9.15, Stabulniekos 9.30, Galēnos 9.40, Polkoronā 9.50, Smelteros 10.05, Anspokos 10.20, Priekulos 10.30, Rudzātos 10.45, Turkos 11.00, Jaunsilavā 11.20, Līvānos 11.30, Rožupē 12.10, Vanagos 12.35, Mačānos 12.45, Vecvārkavā 13.00, Vārkavā 13.20, Pilišķos 13.35, Pelēčos 13.50, Ārdavā 14.05, Aizkalnē 14.20, Kastīrē 14.35, Aglonas stacijā 14.45, Aglonā 15.00, Jaunaglonā 15.15.

Kas tev jāzina par jauno gripu!

Vai būs vakcīna? Kas notiek, ja gripas slimnieks nedzer zāles?
Atbildes uz aktuāliem jautājumiem par jauno gripu.

Konsultē P.Stradiņa KUS infektologs Pauls Aldiņš, Veselības ministrijas pārstāve Egita Pole, «Veselības centra 4» valdes priekšsēdētājs Māris Rēvalds.

Ja esmu vakcinējies pret šajā sezonā gaidāmo parasto gripu, vai tas mani pasargā no saslimšanas ar A gripu H1N1?
Nē, nepasargā.

Ja esmu pēdējos piecus sešus gadus čakli vakcinējies pret sezonas gripu, vai tad manas izredzes nesaslimt ar A gripu H1N1 ir lielākas?

Nē, starp agrāko vakcināciju un imunitāti pret A gripu H1N1 nav saistības. Šis ir cits vīruss. Ja organismā ir antivielas pret kādu citu gripas paveidu, šo tās «neatpazīst», tāpēc jāuzskata, ka antivielu pret AH1N1 nav. Risks saslimt ir tieši tāds pats kā tad, ja agrāk vakcinācija nav veikta. Agrākā vakcinācija arī nenodrošina jaunās gripas izslimošanu vieglākā formā.

Vakcinācija pret gripu ir sezonāla: pote tiek izstrādāta pret noteiktu gripas vīrusu, kura iz-

platīšanos prognozē konkrētajā sezonā. Tātad vakcīna pasargās tieši pret šo vīrusu, nevis pret kādu citu.

Kas notiek, ja pretvīrusu zāles nedzer?
Kā jebkura gripa, arī AH1N1 pāriet pati no sevis arī bez zālēm.

Gripas ārstēšanas īpatnība ir tāda, ka no pretvīrusu zālēm ir labums, ja tās sāk lietot, vēlākais, otrajā dienā pēc saslimšanas. Ja cilvēks slimu ilgāk par divām dienām, pretgripas medikamentiem vairs nav jēgas: vīruss jau ir cieši saistījies ar šūnu receptoriem, medikamenti tam «netiek klāt». Ja zāles dzert par vēlu vai nav vēlēšanās tās lietot, ārstēšana kļūst simptomātiska: ja sāp galva, dzer zāles pret galvassāpēm, ja ir augsta temperatūra, mazina to, ja ir klepus, jādzer līdzekļi klepus mīkstināšanai. Daudz jādzer šķidrums (ūdens, tēja, sulas). Gultas režīms nav obligāts, bet jācenšas dzīvot mierīgi: var iet paēst, uz tualeti, bet ne garās pastaigās ārā vai uz saviesīgiem sarīkojumiem!

! Pretvīrusu līdzekļi temperatūru nepazemina. Gripas gadījumā temperatūras pazemināšanai jālieto paracetamols.

! Nedrīkst lietot acetilsalicilskābi (aspirīnu), jo tas var izraisīt smagas komplikācijas — Reja sindromu un aknu bojāeju. Bērniem aspirīns nav jādod vispār!

! Antibiotikas lietot neiesaka, jo tās slimnieka stāvokli var pat pasliktināt.

Vai ir vērts lietot rimantadīnu?

Par rimantadīna lietošanu gripas profilakses nolūkā viedokļi atšķiras. Vieni speciālisti uzskata, ka pret AH1N1 tas nav efektīvs, citi uzsver, ka rimantadīns ir iedarbīgs tieši pret A tipa gripas vīrusiem.

Vai A gripa H1N1 ir lipīgāka nekā parastā gripa? Vai tai ir smagākas komplikācijas?

Nē, tā nav lipīgāka vai smagāka. Arī komplikācijas tai nav citādas vai smagākas kā sezonālai gripai: lielākoties bronhīts, pneimonijs. No Eiropā apstiprinātajiem AH1N1 gadījumiem absolūtais vairākums ir viegli.

Ja Latvijā nebūs vakcīnas, bet citās Eiropas Savienības valstīs tā būs pieejama, vai varēs braukt vakcinēties uz citām valstīm?

Precīzi uz šo jautājumu pagaidām grūti atbildēt, bet patlaban ir aizdomas, ka šādas iespējas nebūs. Proti, ir aprēķināta to zāļu ražošanas kompāniju kapacitāte, kuras ražo pretgripas vakcīnas (tādu ir 5–7): cik daudz vakcīnu noteiktā laikā tās spēj saražot. Pasaules valstu pasūtījums jau vasarā pārsniedza ražotāju kapacitāti: faktiski viss saražoto vakcīnu apjoms jau bija nopirkts vēl pirms saražošanas. Katra valsts vakcīnas pērk saviem iedzīvotājiem atkarībā no tā, vai vēlas vakcinēt pilnīgi visus iedzīvotājus vai tikai kādu daļu, piemēram, riska grupas. Pieņemsim, ja Francija ir pasūtījusi vakcīnas 50% iedzīvotāju un labākajā gadījumā tieši tik arī saņem, valsts centīsies nodrošināt potēšanu saviem pilsoņiem, nevis daļu vakcīnu padarīs pieejamu, teiksim, aptiekās, kur tās varētu iegādāties arī Latvijas pilsoņi. Nedaudz pārspilējot, var teikt, ka preti katrai vakcīnai jau ir kāds uzvārds.

Turpretī pretvīrusu medikamentus ar Latvijā izrakstītu recepti gan ir iespēja iegādāties arī citās Eiropas Savienības valstīs.

«Veselība»

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (9. – 15. oktobris)

✓ **Piektdien, 9. oktobrī, noslēdzas sakņu dienas.** Šajā laikā jānovāc topinambūri, kas sevišķi noderīgi cukurslimniekiem. Zājo masu var iestrādāt augsnē kā zaļmēslojumu; iepriekš stublājus sasmalcinot.

✓ **Sestdien un svētdien, 10. un 11. oktobrī, ziedu dienas.** Ja dārzā ir jau paliels valriekstu koks ar pirmajiem riekstiem, katru dienu savāc nokritušos riekstus no zemes, bet nesteidzas raut no koka vēl pusgatavus. Ja kāds rieksts palicis zem nokritušo lapu kārtas, līdz nākamajam pavasarim tas sāks dīgt un jaunus kociņus tad varēs dāvināt draugiem, kuru sētās ir pietiekami daudz vietas, lai laika gaitā izaudzētu šos lielos, vērtīgos kokus.

✓ **Pirmdiena un otrdiena, 12. un 13. oktobris, ir tā saucamās tukšās dienas.** Neko nopietnu darīt nav jēgas, var grābt lapas, gatavojot lapu trūdzemes kaudzes. Starp lapu kārtām var iekaisīt pelnus vai kaļķi, noder arī nedaudz jau gatava komposta kaudze. Ja gribam pievienot komposta starteri, tad to labāk darīt nākamajā pavasarī. Abeļu un bumbieru kritušās lapas ar kraupja plankumiem tomēr labāk sadedzināt vai iestrādāt augsnē, lai nedotu iespēju kraupi ierosinātājam sēnītei attīstīties.

✓ **Trešdien un ceturtdien, 15. un 16. oktobrī, augļu dienas.** No trešdienas jāaprok krūmi un jaunie augļu koki, dodot tiem kūstmēslus, kompostu un pelnus. Ogu krūmiem jau tagad

var izgriezt vecos zarus, neatliekot uz ziemu vai pavasari. Pieaugušus jāņogu krūmus veido no 10 – 15 labi augošiem vienu līdz sešus gadus veciem zariem. Atjauno opeņu krūmus, izgriežot vecos, mazražīgos, arī uz zemes gulošos zarus, kā arī tos, kas nav vajadzīgi veco zaru aizvietošanai.

✓ **Trešdien vai ceturtdien skābē kāpostus.** Saskaņā ar tautas ticējumiem tie mīksti vārīsies, jo iestāties vecs Mēness.

✓ **Piektdien, 16. oktobrī, sākas sakņu dienas.** Tāpēc jānovāc visi topinambūri, arī mazie bumbuliši, lai tie nekļūtu par nezāli. Novāc arī pēdējos rutkus.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2009»